

JAPONAI PADARĖ AMERIKAI DAUG NUOSTOLIŲ PEARL UOSTE

Gruodžio 6 ir 7 dd. visoje Amerikoje minėta metų sukaktis po to baisaus įvykio, kurį papildė japonai gruodžio 7 dieną, 1941 m., Pearl Uoste, Havajuose, del kurio ir Amerika įtraukta į šio Antro Pasaulinio Karo konfliktą. Šios sukakties išvakarėse, gruodžio 5 d., Amerikos karo vyriausybė paskelbė ir tai, kaip dideli buvo tie nuostoliai. Nuostoliai dideli ir aplaistyti amerikiečių krauju. Sulig paskelbimo, visų pirma japonų bombanešiai, veikę per dvi ištais valandas, užgavo net 8 Amerikos karo didlaivius, būtent: Arizona, Oklahoma, California, Nevada, West Virginia, Pennsylvania, Maryland ir Tennessee. Taipgi užgavo kelis kruizerius: Gassin, Shaw, minų leidėją Oglala, cieldaus laivą Utah ir vieną plaukiojantį uostą. Užgavo ir sužalojo dar kelis kitus mažesnius laivus, arba viso užgavo ir sužalojo 18 laivų. Vienus sužalojo mažiau, kitus daugiau ir kai kurie tų laivų per tam tikrą laiką nebuvo galima naudoti karo veiksmams. Labiausia sužalotas ir uoste ant šono parvirts didlaivis Oklahoma, kurį dar turima vilties iš vandens išimti ir sutaisyti. Keli sužaloti laivai jau sutaisyti ir ima dalyvumą prieš japonų laivus susirėmimuose.

Be to, šiame atsitikime japonai sužalojo ar sunaikino 177 karo ir laivyno lėktuvų bei bombanešių, tuo laiku buvusių erodrome netoli Honolulu. Didelius nuostolius Amerika panešė ir gyvybėmis bei sužeistais: 2,343 karo ir laivyno karininkų bei kareivių-jureivių užmušta, 1,272 sužeista ir 960 dingę be žinios. Viso tokiu būdu nukentėjo 4,575 amerikiečiai. Tai pirmas toks atsitikimas Amerikos istorijoje, kuomet jos buvęs "geras ir ramus" kaimynas pasalingai užpuolė ir tokius didelius nuostolius padarė savo kaimynui. Ir šis užpuolimas padarytas lygiai tuo laiku, kuomet Japonijos pasiuntiniai Washingtone tarėsi apie nekariavimą.

Gruodžio 6 ir 7 dd. už žuvusius bažnyčiose pasimelsta ir taipgi jie viešai pagerbti, kaipo laisvos šalies gynėjai-karžygiai, kurių vieni jau atsiskyrę iš gyvųjų tarpo, kitų dar nežinomas likimas, o dar kiti gal suluošti visam jų gyvenimui. Bet šis atsitikimas paaiškina amerikiečių pasirijimą atsilyginti su savo priešu ir galutinai bei pasekmingai laimėti šį karą, kuriam Amerika nebuvo prisirengusi.

Minint metų sukaktį, Amerikos žygiai prieš japonus jau veikia visose vietose ir todėl nėra abejonės, kad jie bus sutruškintais ir kad jis žinos, jog užsikabino tokius žmones, kurie nenorėjo karo, bet kurie moka apginti savo žemes ir savo laisvę.

Visame Krašte Likviduojama W. P. A.

Gruodžio 4 d. prez. Rooseveltas įsakė Viešųjų Darbų Administratoriui (WPA) majorui gen. P. B. Fleming likviduoti šią valdišką įstaigą. Likvidavimas turi būti atliktas iki vasario 1 d., 1943 m. Ši organizacija likviduojama todėl, kad sulig prezidento įsitikinimo toje įstaigoje dirbę darbininkai gali gauti darbus karo pramonėje.

Isakydamas WPA likviduoti, prez. Rooseveltas pasakė, kad ši organizacija atliko daug gerų darbų. WPA įsteigta ta septyni metai atgal, kuomet krašte buvo didelė bedarbė ir 1938 m. 3,334,593 darbininkai gavo algas iš WPA. Šiuo tarpu pasilikę dar 354,619 darbininkai, kurie darė pragyvenimą iš WPA.

Sios įstaigos administravimui išleista iš viso \$10,468,249. Dabartinės administracijos priešai labai kritikavo prez. Rooseveltą už įsteigimą šios organizacijos. Tačiau WPA darbininkai atliko daug gerų darbų: nutiesė daug kelių, pataisė daug tiltų, išlygino daug parkų ir atliko nemažai kitų viešųjų darbų.

Bedarbės laikais WPA skyrė ir buvo įsteigti veik kievieviam apskrityje ir daug darbininkų iš šios įstaigos darė pragyvenimą. Dabar kai kurie WPA pradėti darbai bus perduoti kitoms valdiškoms įstaigoms, o sekančiais metais į valstybės biudžetą jau nereikės įtraukti didelių sumų W. P. A. išlaidoms.

Daug žmonių WPA pasiges.

Pataria Italams Kraustyti

Italijos diktatorius Mussolini, savu laiku, buvo labai garsus prakalbomis. Pastaraisiais laikais kaip jis patars, taip ir jo tos garsiosios prakalbos maža svarbos turi, nes jis, kaipo Hitlerio vergas, greičiausiai sako tą, ką jam jo ponas liepia. Kaip nebutų, gruodžio 3 d. Mussolinis kalbėjo per radio. Visų pirma, šia Italijos gyventojams patarė tęsti kovą prieš sąjungiečius. Jis sakė, kad vieni italai nepajęgtų atsispirti prieš amerikiečius ir anglius, bet kadangi italams "padeda Hitleris", tai yra vilties laimėti.

Ypatinga pažymėti dar ir tai, kad bekalbėdamas jis labai kosėjo ir knarkė, kas parodo, jog jo sveikata nekokia. Savo kalboje jis bandė kritikuoti Anglijos premiero Churchillio kalbą. Jį vadino

"barbaru". Prisipažino, kad laike šio karo Italija neteko 172 laivų, 227,000 tonų talaisiais laikais kaip jis patars, taip ir jo tos garsiosios prakalbos maža svarbos turi, nes jis, kaipo Hitlerio vergas, greičiausiai sako tą, ką jam jo ponas liepia. Kaip nebutų, gruodžio 3 d. Mussolinis kalbėjo per radio. Visų pirma, šia Italijos gyventojams patarė tęsti kovą prieš sąjungiečius. Jis sakė, kad vieni italai nepajęgtų atsispirti prieš amerikiečius ir anglius, bet kadangi italams "padeda Hitleris", tai yra vilties laimėti.

London. — Kalbėdamas Japonijos-Amerikos karo metu sukakties proga, premieras Churchillis pareiškė, kad Japonija bus sutruškinta ir priderama nubausta.

Dideli Mušiai Tunisijoje

Unijos Pasirįsta Veikiti Vienybė

Washingtono konferencijoje ir Amerikos Darbo Federacijos atstovai. Po dviejų konferencijų dienų ta konferencija davė gana gerų pasekmių: susitarta baigti bent kokią tarpusavę kovą ir imti žingsnius visiškos organizacijų vienybės linkme. Konferencija eina dar ir toliau ir ji gal bus baigta gruodžio mėnesio pabaigoje. Tuo tarpu priimta bendra rezoliucija, kuri skamba sekamai:

"Mes tikime, kad vienybės derybų pasiekimo ir organizacijų vienybės pasiekimo kooperacija tarpe mūsų organizacijų turės būti sudaryta."

"Mēs sutinkame, kad turi būti sudaryta bendra ir nuolatinė taryba iš abiejų organizacijų atstovų ir ši taryba turės risti bent kokius nesuipratimus, kurie galėtų išskirti. Jei bent kokiu reikalu taryba negalėtų susitarti — turėtų būti paskirtas tarpininkas. Negalint del tarpininkų susitarti — tokį tarpininką turėtų paskirti prez. Rooseveltas."

Jei bent toks susitarimas tarpe šių dviejų didžiųjų darbo organizacijų būtų buvęs padarytas jau keli metai atgal — kiek but sutauta energijos ir įvykusio pikto tarpe šių organizacijų vadų bei eilinių narių!

Alijantai Nepasitiki Darlanu

Pastaruoju laiku francūzų kolonijų valdymą Afrikoje perėmė adm. J. Darlan. Sulig Moroko radio pranešimo, jis tai padarė dėl to, kad vyriausiasis Francijos galva Petain negalys eiti vyriausio viršininko pareigų, kuomet jis yra nacių kalnys Vichy mieste.

Admirolas Darlan Afrikoje veikia prieš ašį sykiu su sąjungiečiais. Jis susidarė imperialę tarybą, susitaręs su vakarų Afrikos francūzų pareigūnais, kurie netrukus rengiasi sudaryti apie 300,000 armiją kovai prieš ašį.

Darlan skelbiasi visų francūzų vyriausia galva, bet tuo pačiu tarpu Amerika jam pripažįsta tik laikiną galią, nes juo nevisai pasitikiama. Anglijos sekr. A. Eden taipgi pareiškė, kad Darlan negalys atstovauti viso pasaulio francūzų. Jam priešinga ir Rusija. Jis nužiūrėtas besisten-gijęs amerikiečių sukūrėti su angliais, ir nori, kad Amerika po karo pripažintų "darlaniš-ką" Franciją. Darlan per Washingtoną kreipėsi ir į laisvųjų francūzų gen. Ch. De Gulle, kviesdamas jį talkon kovai už Francijos nepriklausomybę. Bet pastarąjį generolą daugiau įvertina Amerika ir Anglija, ir kuris, pagaliau, bus pilnai vyriausiu Francijos vadu — ateitis parodys.

London. — Naujoje Gvinejoje japonai tampriai prisipirti Gona-Buna srity. Solomo salose laimi amerikiečiai, kurie ir kitose vietose dažnai bombarduoja japonų laivus bei karo įrenginius, padarydami priešui didelių nuostolių.

ŽINIOS-ŽINELĖS

Washington, D. C. — Suv. Valstijų karo vyriausybė paskelbė, kad sulaukanti kariuomenės žemių tų vyrų, kurie turi virš 38 metus amžiaus. Esą, tokie vyrai perseni moderniam karui. Taipgi sulauko priėmimą į karo tarnyną liuosnoriai norintūs įstoti bile kokio amžiaus vyrus. Gal buti, kad daugelis kareivių, turinčių 38 metus amžiaus, bus paliuosuoti iš karo tarnybos atlikimui darbų karo priemonėse.

Philadelphia, Pa. — Gruodžio 7 d. čia į vandenį įleistas tik ką pabudavotas karo didlaivis New Jersey. Tai vienas moderniausių ir didžiausių pasaulio karo laivų, kuris turi 52,000 tonų talpos. Tą pačią dieną, minint Pearl Harbor įvykio metų sukaktį, visoje Amerikoje į vandenį įleista dar 26 visokio kalibro laivai, jų tarpe ir lėktuvų nešiojotjas Bunker Hill.

Washington, D. C. — Per metus karo Amerikos nuostolius gyvybėmis buvo sekami: 6,183 kareiviai, jureiviai, marinai ir pajurio sargybos nariai užmušti, 3,002 sužeisti ir 49,121 dingę be žinios, kurių didžiama yra patekę nelaisvėn. Ypač daug nelaisvėn pateko kai pasidavė Bataan pusalis ir Corregidor tvirtovė Filipinuose.

Cairo, Egiptas. — Gruodžio 5 d. Amerikos bombanešiai bombardavo Italijos uostą Naples, kur padaryta daug nuostolių: nuskandinta vienas kruizeris, sužalota vienas karo didlaivis ir taipgi nuskandinta bei sužalota visokio pobūdžio mažesnių karo ir prekybinių laivų. Sakoma, kur puolė amerikiečių paleista bomba, visur padarė nuostolius.

Siaurės Afrika. — Sąjungiečių karo vyriausybė praneša, kad netoli Bizerte ir Tunis, Tunisijoje, eina dideli sąjungiečių ir ašies karo jėgų susirėmimai. Šitai rašant, gruodžio 8 d., jau trečia diena eina dideli tankų mušiai. Kai kurie miesteliai jau nesųk perėję iš rankų į rankas. Didelių susirėmimų įvyksta ore ir Tunijos pakraščiuose Viduržemio juroje. Sąjungiečiai veikia visur rodo laimėjimų — ašies jėgos sulaukimos. Italai kraustosi iš Sicilija salos, matyti, tikisi sąjungiečių invazijos.

Washington, D. C. — Prez. Rooseveltas paskyrė P. McNutt daryti visus nutarimus darbo ir karo jėgų reikaluose. Jis kiekvieną mėnesį turės pasitarti su karo ir laivyno vyriausybe, kuri jam praneš, kiek reikia vyrų karo reikalams. McNutt taipgi turės teisės, reikalui esant, darbininkus išskirti iš vienos vietos į kitą karo darbams. Žodžiu, jis bus pilnas darbo ir karo tvarkytojas.

London. — Lenkų vyriausybė priėmė rezoliuciją, sulig kurios po karo lenkai prisilaikys Rygos 1920 metų sutarties, tai yra, kad Lenkijai būtų atiduotos teritorijos, siekiančios Pomeraniją ir siekty netoli Stettino. Tačiau šioje žinioje nieko neminima apie Lietuvos-Lenkijos rubežius.

Maskva. — Visame fronte rusai vis laimi. Bet pastarosiomis dienomis naciai rodo di-

Boston Tragedijoj Žuvę Lietuviai

Praeitame numery rašėme apie naktiniame klube įvykusią tragediją Bostone. Iš pastutinių šaltinių paaiški, kad toje tragedijoje žuvo apie 500 žmonių ir, kaip vietinis savitraštis Keleivis rašo, tarpe žuvusiųjų yra ir šie sudegę ar sužeisti lietuviai:

Sudegė Stella Kvarturnaitė iš Brighton, Mass. Kita lietuvaitė, n-lė Kidikaitė irgi nesugrįžusi namo. Jos likimas, sako Keleivis, kol kas, nežinomas.

Sudegė Jurgis Hermanas (Hermanavičius) iš Brighton, Mass.

Apdegė Frances Juodeikė iš So. Boston, Mass.

Apdegė Kazys Mikalonis, daktaro Mikalonio brolis, iš So. Boston, Mass. Jis buvo virėju tame klube.

Sudegė Povilas Mikalonis iš Revere, Mass.

Sudegė Stepanė Svilda iš Brockton, Mass.

Sudegė Ona Čiraitė iš Worcester, Mass.

Laisvė rašo, kad gaisre taipgi žuvę John J. Povelis su žmona Josephine iš Cambridge, Mass., ir Mrs. Felix Cafarella (Bartkevičiūtė) iš Brockton, Mass.

Nepasitiki Hitleriu

Sulig gautų iš Berlyno žinių Švedijoje, matosi, kad paprastieji vokiečiai pradeda nepasitikėti Hitleriu. Esą eiliniai žmonės šneka: "Vietoje rūpinis savo kareivais rusų fronte, Hitleris laiką leidžia kalmuose savo palociuje ir saugioje vietoje besigrožėdamas Mona Lisa paveikslu, pavogtus iš Francijos dailės muziejaus".

Vokietijos sostinėje girdisi ir kitų blogų kalbų apie Hitlerį. Daug vokiečių reikią didelį nusiminimo del nepasiekimų rusų fronte. Daug vokiečių girtuokliauja, gerdami namie padarytą degtinę. Dažnai susibara ir net susimuša gatvėse, ir bendrai grubijoniškai elgiasi. Tuo tarpu Berlyno gatvės pilnos sužeistų kareivių: vieni be kojų, kiti be rankų, kiti suardytais veidais, neregiai ir tt.

GAL REGISTRUOS 14 METŲ BERNIUKUS

Columbia, S. C. karan ėmimo tarnybon viršininkas L. K. Brice pranešė, kad Amerikos vyriausybė planuoja registruoti berniukus nuo 14 metų amžiaus. Jis sako, kad visus berniukus iki 18 metų amžiaus reikia pilnai supažinti su karo mankšta.

RACIONUOS MĖSĄ

Kainų administracija pranešė, kad netrukus po naujų metų bus racionuojama mėsa visoje šaly. Tai bus vykdoma su karo knygeta No. 2, kuri jau atspausdinta. Su šia knygeta bus gaunami ir kiti maisto produktai, jei bus racionuojami. Kadangi valgomieji daiktai reikalingi armijai, nėra kalbos, kad bus racionuojami ir kiti maisto produktai.

SVARBESNI KARO ĮVYKIAI PER METUS LAIKO

Gruodžio 7 d. sukako lygiai metai laiko nuo to, kai Japonija pasalingai pradėjo karą prieš Ameriką. Per tą laiką įvyko šie trisdešimts vienas svarbesnių karo atsitikimų:

Gruodžio 7 d. japonai užpuolė Pearl Harbor, Havajuose. Ši diena bus minima kaipo "gėdos diena"; 8 d. Suvienytos Valstijos paskelbė karą Japonijai; 11 d. Vokietija ir Italija paskelbė karą Amerikai. Netrukus Amerika paskelbė karą Vokietijai ir Italijai.

Sausio 1 d. 26 valstybės pasirašė Suvienytų Tautų paktą; 14 d. pirmieji ašies submarinai pasirodė Amerikos pakraščiuose; 26 d. išsodyta Amerikos kariai Islandijoje.

Vasario 15 d. japonai užėmė anglų valdomą Singapore. Balandžio 9 d. del stokes reiknumą pasidavė Amerikos kariai Bataan pussaly, Filipinuose; 18 d. gen. J. Doolittle vadovaujami Amerikos bombanešiai bombardavo Tokio.

Gegužio 6 d. amerikiečiai laimėjo mušį prie Koralo salų, Pacifike; 6 d. pasidavė amerikiečių ilgokai išlaikyta tvirtovė Corregidor; 30 d. vokiečių miestą Cologne bombardavo 1,000 anglų bombanešių.

Birželio 3 d. japonai bombardavo Dutch harbor, netoli Alaskos; 4 d. amerikiečiai laimėjo mušį prie Midway salų, Pacifike; 12 d. japonai įsiveržė į Aleutian salas; 22 d. japonų submarinai bombardavo Oregon pakraštį; 27 d. Nacių šnipai iš submarinų išsodinti Floridoje ir Long Island.

Liepos 1 d. pasidavė rusų miestai Sevastopol; 6 d. anglai sulaukė Romelio armiją netoli El Elamein ir neleido įsibrauti į Aleksandriją.

Rugpjūčio 8 d. Amerikos marinai įsiveržė į Solomon salas; 19 d. Amerikos randžeriai ir Anglijos komandos padarė bandymų invaziją Dieppe, Francijoje; rugp-gruodžio mėn. Stalingradas pradėjo atmušti nacių atgal.

Spalio 11-12 dd. japonų laivynas atmuštas nuo Solomon salų; 24 d. anglai pradėjo Romelio armijos puolimą Egipte.

Lapkričio 3 d. Amerikos republikonų partija "karo obalsiais" laimėjo gerų pasekų rinkimuose; 3 d. sąjungiečiai užėmė Kokoda, Naujoje Gvinejoje; 7 d. Amerika okupavo Šiaurės Afriką; 11 d. Hitleris okupavo dar neokupuotą Francijos dalį; 13-15 dd. Amerikos laivynas sumušė japonų laivyną prie Solomon salų; 23 d. Francijos Pietų Afrika su svarbiu uostu Dakar perėjo į sąjungiečių pusę; 27 d. nusiskandino ir susižalojo francūzų karo laivynas uoste Tuolon, Pietų Francijoje.

IŠ OKUOTOS LIETUVOS

SPALIO mėnesio vidury Vokietijoje buvo paskelbta, kad gyventojams padidinami maisto produktų kiekiai. Oficialiame vokiečių komunikate buvo pasakyta, kad "mūsų kareivių pasiaukojimo dėka pašalintas gyvenimo ir maisto erdvės siaurumas, kuris šitmečiais slėgė mūsų tautą". Iš užkariuotų derlingų plotų, jau dabar ateina maistas "vokiečių tėvynei". Vokiečiai atima maistą iš Lietuvos gyventojų ir didina pačių vokiečių maisto davinį.

KAI VOKIEČIAI atėję į Vilnių, ten buvę priskaitoma 30,000 bedarbių, daro Kaunener Zeitung, rašydamas apie vokiškų "darbo įstaigų" veikimą. Dabar bedarbių skaičius tesiekias 2,436, kurių tarpe yra 1,299 moterys. Bet kaip ta bedarbė "sumazinta": laikraštis pripažįsta, kad tie bedarbiai gavę įsakymą atvykti į "darbo įstaigą", kuri visus tinkamus darbininkus pasiuntusi į Vokietiją.

VOKIEČIŲ generalinis komisaras Lietuvoje išleido įsakymą, sulig kurio bičių likytojai šiais metais turi pristatyti vokiečių kariuomenės reikalams 100 tonų bičių medaus. Nuo kiekvienos bičių šeimos turi būti pristatyta 3 kilogramai medaus. Del šaltos žiemos ir vėlyvo pavasario daugely vietų iššąlo ištisos bičių šeimos. Iš kur tiek medaus lietuviai ims?

KAUNE buvo suaukti Lietuvos miškininkai. Vokiečių komisariato valdininkai pareiškė, kad tarpe 1942 m. spalio 1 d. iki kt. metų po tos dienos turi būti iškirta 3 milijonų kietmetrių Lietuvos miško, 1,600,000 kietmetrių iš-

kirsto miško eis kurui. Vokietis pareiškė, kad kurui gal reikią iškirsti dar 600,000 kietmetrių, nes "dabartinėmis karo sąlygomis negalima kurti reikalavimų padengti miškus".

RUGSEJO 6 dienos Kaunener Zeitung rašė, kad į Lietuvos aukštąsias mokyklas negalima įstoti, neatlikus mėsos nerių metų darbo prievartą Vokietijoje. Visi abiturientai privalės važiuoti darbam Vokietijon prieš įstodami į universitetus. Siem šį prievolė įvesta abiturientams, gimusiems tarpe 1921 ir 1942 metų.

IKI SPALIO mėn. 3 d. Lietuvoje, vokiečių generalinio komisaro įsakymu, turėjo būti surašytos visos vištos, avys ir bitės.

"KAUNER Zeitung" žiniomis, Vytauto Didžiojo Universiteto filosofijos fakultetas šiais mokslo metais įvedė specialinius paskaitų ciklus, kurių tikslas "supažindinti lietuvių tautą su vokiečių kultūra". Kai kurios paskaitos busiančios skaitomos vokiečių kalba.

TIEMS Lietuvos gyventojams, kurie nerupestingai aptemina butus nakties metu, uždrausta iš viso naudotis šviesa. Jie įtraukti į specialias "juodąjį sąrašą".

RYGOJE du latviai-tramvajų tarnautojai nuteisti po vienuolius metus sunkiųjų darbų kalėjimo už "vokiečių kalbos ir kultūros niekinimą". "Kaunener Zeitung" rašo, kad ateity už tai busią baudžiamą dar sunkesnėmis bausmėmis.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America
PRANAS BAJORAS
Editor
DR. M. J. VINITAS
Business Manager
YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
307 W. 30th St., New York, N. Y.
Tel: LACKAWANNA 4-5629



PASTABOS

SUO LAIKU mūsų Susivienijime neturime specialio vajuos naujų narių prirašėjimui. Pildomosios Tarybos rinkimai ir seimas dar labai toli. Šis laikotarpis yra lyg liuoslaikio laikotarpis. Mes jį galėtume naudingai praleisti. Galėtume atkreipti dėmesį į prirašėjimą mergaičių ir jaunų moterų ir mūsų Susivienijimą. Tuo papildytume tą trukumą, kuris susidarė dėl išėjimo mūsų jaunuolių į karą tarnyboje ir tą trukumą, kuris susidarė dėl negalėjimo gauti jaunuolių ir bile organizaciją dabartiniu laiku. Skaitytikite redakcijai "Svarbus S. L. A. reikalas".

PER KELIS metus SLA 4 apskrityje veikė kelios lietuvių kalbos mokyklos. Vadovavo energingas veikėjas brolis W. M. Chase. Veikė gražiai ir pasekmingai. Bet dabar iš įvykio to apskrityje suvažiavimo protokolo paaiški, kad mokyklų reikalas likviduojamas, nors mokyklos išėd dar yra pinigų ir dar būtų galima jas veikti, bet negalima dėl susidėjusių aplinkybių: stoka mokytojų, patalpų ir tt. Gaila, kad tokį gražų veikimą reikia likviduoti!

SIO MĖNESIO susirinkimuose veik visos kuopos išrinko ar dar išrinko savo valdybas sekantiems metams. Mes tas valdybas jau dabar sveikiname ir linkime joms kogeriausio pasisekimo ir kodaugiausio energijos dirbti mūsų Susivienijime. O, juk žinome, mūsų Susivienijime dirbti yra geriausia: čia dirbame netik savo, netik SLA narių, bet ir visos lietuvių tautos naudai.

JEI KIEKVIENAS narys per metus laiko prirašytų bent po vieną naują narį — mūsų Susivienijimas per metus laiko pagautų dvigubai: tuomet turėtume ne 16,000, bet 32,000 narių ir tai jau būtų didelė įjega, tai jau būtų labai didelė lietuvių fraternališka šeima! Pasidairykite ir paraginkite savo gimines, draugus, kaimynus ir pažįstamus prie SLA prisirašyti. Prirašę bent vieną naują narį, busime atlikę gerą SLA nario pareigą.

SIANDIEN jau daugeliumi mūsų skauda širdis dėl sunelio ar kelių sunelių, nuo jų atsisakyusių. Bet mūsų motinos yra tikros lietuvis: jos tą skausmą priima motiniškai ir sykiu pilietiška, nes žino, kad jų vaikai gina mūsų kraštą ir sykiu mūsų visų laisvę, kurią agresoriai nori iš mūsų išplėsti. Iki šiol po daugiausia sunų yra paaukojusios šios SLA narės: sesuo Rimkienė iš St. Louis, Mo., tris sunus. (Jos ir jos sunų paveikslai Tėvynėje tilpo jau kiek laiko atgal). Taipgi sesuo E. Karalunienė iš New Kensington, Pa., kurios irgi trys sunūs tarnauja Dėdes Samo karo tarnyboje. Jos ir jos visų trijų sunų paveikslai Tėvynėje tilps prie pirmiausiasios progos.

IKI GRUODŽIO 5 d., š. m., mūsų Susivienijimas išmokojo \$97,534.96 pomirtinių ir \$54,392.75 ligoje pašalpų. Ar yra kita tokia lietuvių organizacija, kuri būtų taip gausingai ištiesusi pagelbos ranką savo nariams?

Svarbus SLA Reikalas

MES JAU esame rašę apie tai, kad yra būtina juodaugiau dėmesį kreipti į mergaičių prirašėjimą prie SLA. Manome, kad viena-kita kuopa ar vienas-kitas veikėjas į tai jau atkreipė pridėdamą dėmesį ir gal jau ta linkme kai kur šitas daroma. Bet tai gal tik "kai-kur", kuomet šis reikalas turėtų gyvai apeiti visus ir visi, sulig geriausių išgaliu, galėtume ta linkme padirbėti.

Kaip žinome, lietuvių jaunieji vyriškiai išėję atlikti svarbių pareigų. Dar esantieji namie irgi laukia to paties: gal netrukus ir jie bus jau kariškių rubuose. Todėl apie pilnamečių vyriškių jaunuolių prirašėjimą prie SLA ar kurios kitos lietuvių organizacijos jau gal net nepatogu ir kalbėti. Vienok mes galėtume į savo organizaciją gauti nemaža mergaičių. Mums rodo, kad bent didesnės kuopos galėtų net paskelbti specialius rajuos mergaičių prirašėjimui ir visi nariai bei narės privalėtų užsidedi sau pareigą eiti į lietuvių namus ir įieškoti mergaičių kandidačių ir mūsų garbingą Susivienijimą.

Ir ne vien jas prirašinti į mišriąsias kuopas, bet būtų galima organizuoti net speciales mergaičių (pilnamečių ir nepilnamečių) kuopas. Suorganizavus tokią kuopą, jei būtų reikalo, bent pradžioje jai galėtų padavoti SLA narės, kurių mes turime labai gabių. Jei kur atsirastų (o nėra abejonės, kad atsirastų) gabių merginų ir jaunų vedusių moterų — jos galėtų ir be jokios pagelbos gražiai tvarkytis. Netik gražiai, bet ir pavyzdinčiai, nes kad moterys moka organizuotai veikti — turime gerų pavyzdžių iš SLA moterų kuopų Chicagoje, kurios dažnai pralenkia mišriąsias kuopas savo darbais. Dėl to didelio rūpesčio ir neturėtų būti, o tik reikia pasistengti suorganizuoti mergaičių ir jaunų moterų kuopas. Kur negalima tokių kuopų suorganizuoti — reikia mergaites prirašinti prie mišriųjų kuopų ir duoti joms ką nors veikti.

Šis reikalas šiandien yra būtinas. Juk mūsų jaunos įjegos gerokai sumažėjo dėl karo. Tų įjegu, bent šiuo tarpu, padidinti kitaip nei neįmanoma, kai tik prirašėjant kodaugiausią mergaičių. Šiuo tarpu tai atlikti nebutų persunkti, nes neturime specialio vajuos, kuris nepaskelbtas dėl susidėjusių aplinkybių; Pild. Tarybos rinkimai ir seimas dar toli ir dabar yra toks laikotarpis, kuriame galėtume atlikti neapsakomai gerą darbą dėl mūsų organizacijos.

Todėl mes ir prašytume SLA veikėjų: pasitarkite apie tai tarpusavy, pasikalbėkite kuopų susirinkimuose.

Lietuvių Batalionas

PRAEITAME Tėvynės numery tilpo mūsų bendradarbio brolio P. LB. straipsnis aukščiaiu minimu reikalu. Autorius nurodo lietuvių bataliono svarbą ir pasitiki, kad toks batalionas galėtų būti įsteigtas iki šio pavasario, jei "turime užtektinai noro, jei dėsimė reikalingų pastangų, ir jei veiksimė organizuotai, užmiršę nesutikimus, pavydą ir savnaudžiškumą", sako autorius.

Kaip autorius pažymi, Amerika į tokių batalionų organizavimą atsineša prielankiai. Norvegai savo batalioną jau turi. Kitos tautybės dar turės. Bet kaip su lietuviomis? Spaudoje šis reikalas jau buvo iškeltas kiek pirmiau. Tik buvo iškeltas... ir tuo viskas pasibaigė. Tačiau taip neturėtų būti ir, jei ne ką, tai bent galėtume pasitarti, argi ir mes negalime tokį batalioną turėti. Turėtume ką nors daryti, nės mes norime, kad po karo Lietuva būtų nepriklausoma. Tačiau vien norėjimo neužtenka: jį reikia paremti aktyviu darbu.

Sulig to straipsnio autoriaus (o jis žino, ką rašo), batalioną suorganizuoti ne taip jau sunku; nesunku upač todėl, kad jis galėtų būti papildytas ir tais lietuviams karais, kurie jau tarnauja kariuomenėje. Bataliono suorganizavimui reiktų tik apie 1,000 kariškių. Tokios sudėties ir tokio skaičiaus batalioną turi norvegai.

Amerikos lietuviai turėtų šiuo reikalu rimtai susirupinti. Tik klausimas: kas pradės? Mės turime nemažą ir su gerais šukiais tarybų bei komitetų, bet pas mus nėra vienos geros tarybos ar komiteto vadovavimui panašiuose reikaluose, kaip kad organizavimas bataliono. Šitai ir kelia didžiausią rūpestį: kas bus po

karu su Lietuva, jei Amerikos lietuviai aktingai ir vieningai jai nepadės? Kas bus su visa mūsų tauta? Tačiau, jei norima Lietuvai laisvės, jei norime pasirodyti, kad ir mes aktingai prisidėjome ši didelių konfliktų laimėti — turime pabusti! Miegodami nieko nelaimėsime, o pralaimėti galimė viską. Todėl laimėjimui jokia kaina negali būti perdidele.

But gerai, jei šiuo reikalu, kurį iškelia mūsų bendradarbis brolis P. BL., pasisakytų bent ta Amerikos lietuvių spauda, kuri nori Lietuvai nepriklausomybės

Gera Kalba

LAPKRIČIO 29 dieną Anglijos premieras W. Churchill pasakė nepaprastai gerą, momentui pritaikintą kalbą, per radio. Pirmiau jis dažnai išleisdavo į smulkenes ir savo kalbas pavijodavo poezija, kas ne visuomet tikdavo didelės valstybės vadui. Šiuo syk jis kalbėjo tik į patį svarbių reikalą. Jis vaizdžiai nupiešė ir faktais įrodė, kur link pradeda linkti šio karo persvara. Jis įrodė, kas laimėta ir kas pralaimėta bei kaip bus galima galutinai laimėti.

Ponas Churchill pabrėžtinai pažymėjo, kad šiuo tarpu Anglijos rankose yra negirdėtas istorijoje italų belaisvių skaičius, būtent 100 generolų ir 300,000 visokio kalibro kariškių. Jis įrodė, kad sąjungiečiai jau opozicijoje visuose frontuose. Pasizadėjo po laimėjimo karo Europoje dėti visas pastangas pagelbėti Amerikai ir Kinijai išlaisvinti Aziją. Ypatingą dėmesį kreipė į italus, kurie dėka Mussolinio žioplumo pateko Hitlerio vergijon. Ragino italus sukilti prieš savo vadus, jei jie nenori to baisaus atsitikimo, kuris gali įvykti bombanešiais vėžiant Italijos miestus ir žmonių gyvenimus. Ragino italus pagalvoti ir pasistengti padaryti atskirą taiką su sąjungiečiais be Vokietijos, o tuomet Italija išvengtų besiantinančios katastrofos.

Auklėjimas Naujoj Tvarkoj

DAUGELIS mokytojų Suv. Valstijoje se daro inteligentiškumo bandymus tarpe savo mokinių, kad palengvintus jiems pasirinkti sau geriausiai tinkamą profesiją. Bet Vichy Francijoje auklėjimas eina kiek kitokiu keliu. Radio pranešimas iš Vichy, pasiekęs Karo Informacijos Ofisą, sako, kad ten vaikai mokykloje yra skirstomi į keturias kategorijas, pagal jų fizinius požymius. Kiekvieno vaiko fizinis progresas, daugiau negu jo intelektualinis progresas, reikia manyti, bus sprendžiamas veiksnys.

Mokyklų reforma buvo paskelbta Cotte de Carea, kurio žinioje yra bendrasis auklėjimas. Jis, matyt norėdamas patikti konservatyviškiems francuzy mokytojams, pridėjo, kad budas ir valia, lygiai kaip ir fizinis stiprumas turi būti vykdomi vaikuose mokyklose.

Tas perversmas auklėjimo politikoj Francijoje yra ypatingai įdomus, jei jį žiūrėti, atsimenant tradiciniai aukštai patstatytą Francijos auklėjimo sistemą ir jos dedamą svorį ant akademinio mokymo.

Vienok po Francijos susmukimo, auklėjimo sistemos reorganizacijos šitoji kryptis vis darėsi ryškesnė. Dabar ten žiurima, kad nėra naudinga vaikams duoti per daug visokių žinių, nes esą "teoretinis" ir "eneiklopediškas" žinojimas pats per save dar nėra geriausias paruošimas gyvenimo kovai. Darbo auklėjimas ir sportai, iš kitos pusės, ten vis labiau pabrėžiami.

Ypatingai ryški nacių įtaka matyti francuzy jaunimo stovyklose. Vienas trumpųjų radio vilnių pranešimas iš Brazzaville sako, kad tose stovyklose daugiausiai laiko pašvenčiama militariams žygiavimams ir rašybai tokiomis tēmomis, kaip "Vokiečių armija", "Vyro paskirtis yra karas", "Hitlerinio jaunimo veikimo metodai" ir "Kada tu manai mirti?". Ypatingai mėgiama tēma diskusijoms yra: "Išgalinga Vokietijos įtaka".

Francuzy jaunimas stovyklose turi išlaikyti kvotimus ir ta proga turi atsakyti į eilę asmeninio pobūdžio klausimų. Pavyzdžiui, klausinama "Ar esi Rymokatalikas?", "Ar esi prieš žydus?", "Ar esi už bendradarbiavimą (su vokiečiais)?" Tokie klausimai duodami paleidžiant iš stovyklų. Tie, kurie atsako tinkamai, gauna darbus. Kiti atleidžiami su negerais pažymėjimais. OWL

SLA Istoriski Nuotikiai

Surinko A. B. STRIMAITIS

TRISDESIMTS ASTUNTAS SEIMAS įvyko birželio 26—30 dd., 1934 m., Detroit, Mich.

Delegatų buvo 244.

Seimo vedėjai:

- S. Gegužis — pirm.,
- A. Mikalauskas — vice pirm.,
- Dr. M. J. Vinitas — sekr.,
- S. E. Vitaitis — pagalbininkas.

Šiais metais buvo surengta SLA ekskursija į Lietuvą.

Seimas išnešė keletą svarbių rezoliucijų Vilniaus klausimu, Lietuvos skridimo klausimu, švietimo klausimu ir buvo pagerbtas ilgametis pirmininkas, tarnavęs 18 metų, p. S. Gegužis: jam įteikta balto aukso laikrodėlis, o jo žmonai p. Gegužienei sidabro indas su atatinama rezoliucija.

Pildomoji Taryba išrinkta:

- F. J. Bagočius — pirmininkas,
- J. K. Mažukna — vice pirm.,
- Dr. M. J. Vinitas — sekr.,
- K. P. Gugis — išdininkas,
- S. Mockus ir
- E. Mikuzintė — išdo glob.,
- Dr. J. Staneslow — dakt.-kvotėjas.

TRISDESIMTS DEVINTAS SEIMAS įvyks birželio 22—27 dd., 1936 m., Cleveland, Ohio.

Delegatų buvo 268. Šiame seime minėta SLA penkių dešimtų metų sukaktis. Seimas paruoštas su didelėmis iškilėmis.

Seimo vedėjai:

- F. J. Bagočius — pirm.,
- J. K. Mažukna — vice pirm.,
- Dr. M. J. Vinitas — sekr.,
- K. Jurgelionis — I pagalbininkas,
- S. E. Vitaitis — II pagalbininkas.

Atžymėjimui SLA 50 metų gyvavimo Aukstinio Jubilėjaus Pild. Tarybos sumanymu ir pastangomis buvo išleistas puikus Aukstinio Jubilėjaus Albumas, kuris nariams buvo parduodamas už nominalę kainą — už mažiau, negu kainavo jo išleidimas. Nariams vetera-

nams, kurie priklausė prie SLA, praeitame šimtmečiu, buvusiems seime, su tam atatinkamomis apeigomis buvo įteikta po Albumą nemokamai jų pagerbimui.

Šis seimas nutarimais nedaug teatsižymėjo.

Seimas patvirtino slaptu balsavimu išrinktą Pild. Tarybą:

- F. J. Bagočius — pirm.,
- J. K. Mažukna — vice pirm.,
- Dr. M. J. Vinitas — sekr.,
- K. P. Gugis — išdininku,
- S. Mockų ir
- E. Mikuzintė — išdo glob.,
- Dr. J. Staneslow — dakt.-kvotėju.

KETURIASDESIMTAS SEIMAS įvyko birželio 27, liepos 2 dd., 1938 m., Scranton, Pa.

Delegatų buvo 257.

Seimo vedėjai:

- F. J. Bagočius — pirm.,
- J. K. Mažukna — vice pirm.,
- Dr. M. J. Vinitas — sekr.,
- S. E. Vitaitis — I pagalbininkas,
- J. Rašinskaitė — II pagalbininkė.

Nutarta, kad nariai, sulaukę 75 metų amžiaus, be pertraukos išbuvę 25 metus, gali gauti pusę pomirtinės budami gyvi. Jei toliau mokės tuos pačius mokesčius, tai antrą pusę gaus jo pašalpagavis jam pasimirus.

Priimtas naujas konstitucijos priedas, kuris duoda Pild. Tarybą daugiau galės be seimo konstituciją įterpretuoti.

Šiame seime Tėvynės redaktoriūm išrinkta Kl. Jurgelionis ir iš tų pareigų pašalintas ilgus metus redaktoriūm buvęs S. E. Vitaitis. Sekamaisiais dviems metams Pildomoji Taryba patvirtinta:

- F. J. Bagočius — pirm.,
- J. K. Mažukna — vice pirm.,
- Dr. M. J. Vinitas — sekr.,
- K. P. Gugis — išdin.,
- Dr. J. Staneslow — dakt.-kvot.,
- S. Mockus ir
- E. Mikuzintė — išdo glob.

(Bus daugiau)

NAMINIS FRONTAS

Grudžio 1 d. prasidėjo oficialiai priverstinis automobilių padangų inspekcijos programos. Tantai reikiama, kad nuo tos dienos, iki vėlesnio parėdymo, kiekvienas "A", "B" ar "C" gazolino knygtutės turėtojas, turi periodiškai patikrinti savo automobilio padangas. Kas to nedarys, gali netekti savo gazolino skirstymo knygtutės arba teisės gauti padangas.

Visi "A", "B" ir "C" gazolino skirstymo knygučių turėtojai turi duoti patikrinti savo automobilių padangas.

Padangų tikrinimas prasidėjo gruodžio 1 d., 1942 metų. Du mėnesiai vėliau — sausio 31 d. kiekvienas keleivinio automobilio savininkas turės būti davęs patikrinti savo padangas.

Padangos turi būti tikrinamos reguliariai. Žmogus, kuris patikrins jus padangas pirmą kartą, pasakys jums, kada jūs turite pribūti ant-ram, trečiam ir sekamiems patikrinimams. (Tikslus nustatymas laiko paeina nuo to, kokią gazolino skirstymo knygtutę jūs turite.)

Daugelis aptarnavimo stočių, padangų pirklių ir garužų Kainų Administravimo Ofiso (OPA) buvo paskirti jus mieste ar valsčiuje, kai po oficialės padangų inspekcijos stotys. Eikite pas vieną iš tų paskirtųjų, kur jūs norite. Žiūrėkite, kad būtų iška-ba, kad ta įstaiga yra oficialinė PADANGŲ INSPEKCIJOS STOTIS.

Padangų inspekcijai nėra jus varžantis pareigunas. Jo pareiga yra padėti jums, kad jūs galėtumėt geriausiai išnaudoti jus padangas ir ilgiausiai naudotis automobiliu. Padangų inspektorius padeda kiekvienam automobilio savininkui:

1. Pastebėti reikalingą pataisymą pirm, negu užleistas mažas susigadinimas visiškai sunaikins padangą, ir nurody-

vieną numatą padangą po 50 centų.

Šimtai Suvienytų Valstijų miestų ir miestelių parodo, ką demokratija gali pasiekti laisvu pasiuokojimu, kad nuveikus Hitlerio pastangas pavergti visą pasaulį.

Tipingas tams darbe yra mažas prerijų miestas Norfolk, Nebraskoj, javus auginančioji lygumoj. To miestelio piliečiai pasistengė bendromis įjgomis padėti mūsų krašto karo pastangoms. Biznieriai ir moksleiviai ejo į ukius padėti sumti derlių ir šalinti laukų darbininkų trukumą. Šeiminkės ejo savanoriai oirbti ukiuose.

Miesto mokykloje yra atidaryti kursai, kur mokoma įvairių karo laiko darbų. Pirkkliai susidėję pristatinėja prekes, kad sutauptis gazolinę ir darbą.

Atidarytas bendras sandėlis žemės ukio mašinų atsarginių dalių ir kitų, dirbtuvėse naudojamų mašinų dalių. Metalu ir gumos lauzas yra renkamas viso miesto ir visų gyventojų bendromis pastangomis. Plieno laužo surinkta daugiau, kaip po 133 svarus sulig kiekvieno gyventojto.

Miestas taip pat daug dirba karo bondsams ir ženklams parduoti. Ten atidaryta darželiai, kad daugiau maisto pagaminus. Ten rūpinamasi riebalų ir taukų liekanų rinkimu, vilnonių senų drapanų rankiojimu, drabužių siuvimu, vaikų priežiūra ir kt.

Miesto komitetas duoda pagelbą ir patarimus šeimoms, kurių nariai tarnauja ginkluotose pajėgose.

Norfolk neturi didelių karo girbtuvių ir jis randasi toli nuo mūsų tautos darbščiujų industrijos centrų, bet to miesto dirbtuvės ir sandėliai dirba, kiek tik gali, o jo gyventojai visviena dirba karo darbą savanoriai, laisvai kooperuodami.

Office of War Information.

Pi-kite Karo Bondsų ir Karo Stampų.

SLA Reikalai ir Veikla

SLA 4 Apskričio Protokolas 30

SLA 4 apskričio metinis suvažiavimas įvyko spalio 11 d., Lietuvių Svetainėje, 24 Galway St., North Manchester, Conn. Prasidėjo 11 val. ryte.

Pirma sesija

1. Suvažiavimą atidarė pirm. J. Marčiulionis, dalyvaujant valdybai: pirm. J. Marčiulionis, vice pirm. J. Čeponis, sekr. V. Vitkauskas, išdin. J. Zemantauskas, išdo globėjai J. Dičkienė ir J. Tvaronaitis, org. A. Zimkus.

2. Į mandatų ir įnešimų komisiją paskirta: A. Brinius, J. Dičkienė ir M. Turskis. Spaudos kom. — W. Chase ir M. Zorskis. Maršalka K. Savilonis.

3. Ženklelius prisangstyti išrinkta M. Zorskis ir T. Smith.

4. Pakviesta W. Chase pakalbėti iki mandatų komisija sutvarkys mandatų. Pasakė kalbą SLA ir bendrais lietuvių reikalais.

5. Mandatų kom. raportavo, kad sekanti delegatai dalyvauja atstovaudami sekančias kuopas:

11 kp., Waterbury, Conn.: P. Motiečius, A. Kšionienė, S. Ramanauskienė, M. Jasiūnienė, O. Miculienė, P. Steponavičius ir J. Steponavičienė;

34 kp., New Britain, Conn.: M. Turskis, P. Zukna, J. Petkevičius, V. Gutauskas ir A. Brinius;

51 kp., Bridgeport, Conn.: B. Viznienė;

66 kp., Ansonia, Conn.: O. Čaplinskienė, J. Bujanauskas ir J. Radzevičius (nebuvo); 124 kp., Hartford, Conn.: A. Titus, A. Mašionis, A. Mašionienė, L. Kazimienė, L. Kazianus ir W. Chase;

142 kp., New Haven, Conn.: A. Gailiūnienė, W. Kripičius ir M. Kvaratiejus;

168 kp., Stamford, Conn.: O. Ancintė (nebuvo);

207 kp., Manchester, Conn.: A. Savilonis, M. Zorskis, S. Smith, E. Arlukevičienė ir J. Skripstunas.

Viso dalyvauja 35 delegatai su apskričio valdyb. ir keli svečiai.

6. Protokolas priimtas, kaip skaitytas. Valdybos raportai vienbalsiai priimti.

7. Komisijų raportai: a) Mokyklos kom. pirm. W. M. Chase išdavė gana ilgą raštišką raportą, patarė, kad apskritis ilgiau negali išlaikyti mokyklų, jei kuopos nepripasidės. Raportas priimtas.

b) Pirmo išvažiavimo raštišką raportą išdavė V. Kripičius. Pelnė liko \$15.37. Raportas priimtas.

Pirmą sesiją pirm. uždarė 1:30 val. popiet.

Antra sesija

Antrą sesiją pirm. atidarė 3:15 val. popiet. Dalyvauja visa valdyba, delegatai ir daugiau svečių.

Seka raportai: c) Antro išvažiavimo raportą išdavė A. Mašionis, patarė, kad piknikas neįvyko dėl tam tikrų priežasčių. Po ilgų pasikalbėjimų, raportas priimtas, su pastaba, kad SLA 124 kuopa daugiau taip nepasielgtų ir visi delegatai pareiškė nepasitikėjimą A. Rekiui, lietuvių programos vedėjui, kad jis turėjo savo pikniką tą pačią dieną, kada apskritis norėjo turėti.

d) Žemiojo sezono parengimo kom. O. Čaplinskienė ir J. Viznis raportavo, kad parengimas neįvyko dėl to, kad kuopos labai mažai kooperavo su komisija. Raportas priimtas.

e) SLA 4 apskričio statistika.

Apskritį yra 17 suaugusių kuopų ir viena jaunuolių. Statistikos blankas priesiuntė 11 kuopų, o 6 nepriesiuntė ir jaunuolių Bristol, Conn. kuopa. Nepriesiuntusios yra šios: 326 kp., Bristol; 356 kp. jaunuolių; 306 kp., Danbury, Conn.; 264 kp., Somerville, Conn.; 248 kp., So. Norwalk, Conn.; 325 kp., Terrville, Conn.; 334 kp., Warehouse Point, Conn.

Stovis 11 kuopų sekantis: vyrų narių turi 565, moterų komisiją paskirta: A. Brinius, J. Dičkienė ir M. Turskis. Spaudos kom. — W. Chase ir M. Zorskis. Maršalka K. Savilonis.

Kuopos surengė 4 piknikus ir 3 balius.

Kuopų reikalams mokama sekančiai: 2 kp. moka po 5c. kas mėn., 2 kp. moka po 10c. ir mėn., ir 1 kp. moka 10c. kas trys mėn.

Apskr. kuopų, kurios priesiuntė statistiką blankas, turtas siekia apie \$2,825.56.

Viena kuopa yra likviduota, t. y. Simsbury, Conn.; jos nariai persikėlė į New Britain, Conn.

8. Įnešimai: a) 51 kuopa, Bridgeport, Conn. įneša, kad apskričio delegatai kreiptųsi į P. T., kad pakeistų kiekvienam nariui mokėjimą 15c. į mėn. Įnešimas atmetas ir palikta kuopoms.

b) 142 kp., New Haven, Conn., kad sekantis suvažiavimas įvyktų New Haven, Conn. Po pasikalbėjimo, nutarta laikyti New Britain, Conn.

9. Suvažiavimo nutarimai: a) Įnešta ir paremta, kad apskritis daugiau neremtų lietuvių kalbos mokyklų. Vienbalsiai priimta.

b) Įnešta ir priimta, kad apskritis palaikytų meno ratelius. Palikta apskr. valdybai, kad kiek galima memo ratelius pagelbėtų pinigais.

c) Įnešta ir priimta pasiūlyti Washingto valdžiai rezoliuciją, kuri skamba sekančiai:

Resolution of Confidence & Loyalty

We, the American citizens of the Lithuanian extraction, delegates to the Annual Convention of the Lithuanian Alliance of America, held on Sun., Oct. 11, 1942 at Manchester, Conn. unanimously have adopted the following resolution:

We are mindful of the greatest war crisis in our country's history and of our national and civic duties, we pledge our loyalty to the Government of the United States of America and our devotion for the defense of our beloved country, and

We pledge our undivided support of the United Nations in the great war struggle and express our confidence in the ultimate victory of the United Nations under the leadership of the United States of America, and

We appeal to all American Lithuanians of all the states of the Union and urge everybody to do utmost for the defense of our beloved country, to work and fight for preservation of American democracy, human rights and freedom of all nations of the world, and

We express our loyalty and confidence to our beloved President Franklin D. Roosevelt and in his leadership, we believe, that under his great leadership the victory, just peace, sound reorganization of the world political independence of all nations now subjugated by the totalitarian

powers, economic stability and happiness of nations will be achieved.

Jos. Marchulionis,
Chairman,
V. Vitkauskas,
Secretary.

10. Laiškai: a) Buvo skaitytas laiškas iš J. Viznio, kuris prašė, kad apskričio delegatai nutartų jam išmokėti priklausancius pinigus, antrą pusę kaipo 30 seimo delegatui kelionės lėšas. Po pasikalbėjimo, nutarta jam ypatingą čekį pasiūsti.

b) Skaityta laiškas iš J. Januškevičiaus, Jr., kaslink New Britain jaunuolių kuopos suorganizavimo. Vienbalsiai atmetas.

11. Valdybos rinkimai. Į valdybą išrinkta: pirm. J. Marčiulionis, Ansonia, Conn.; vice pirm. J. Čeponis, New Haven, Conn.; sekr. V. Vitkauskas, New Britain, Conn.; išdin. J. Zemantauskas, Waterbury, Conn.; išdo globėjai J. Dičkienė, New Haven, Conn. ir J. Tvaronaitis, Manchester, Conn.; org. A. Zemkus, New Haven, Conn.

12. Suvažiavimą pirm. uždarė 6 val. vakare, pagiedant Lietuvos himną ir pageriant mirusius SLA 4 apskr. narius.

13. SLA 4 apskričio finansinis stovis 30 suvažiavime:

Pribuvo

SLA 51 kp. sugrąžino delegato lėšas ---- \$34.75

Pelnas išvažiavimo birželio 7, 1942 ---- 15.37

Iš banko gauta ---- 500.00

Pas išdininką buvo ---- 56.69

Viso ---- \$606.81

Išmokėta

Apskr. valdybos ir kitų kelionės lėšos ---- \$120.72

30 SLA seimo delegatams skolos -- 224.25

U. S. Bondsas ---- 74.00

Kiti visoki išmokėjimai 34.28

Viso ---- \$453.25

Pas išdininką yra ant rankų ---- \$153.56

Banke buvo ---- 919.07

Nuošimtis ---- 4.78

Viso apskričio reikalams yra -- \$285.72

Mokyklų fondas.

Pribuvo: Parengimų pelnas -- \$51.46

Už laimėjimo tikičius 36.35

Kitokie pribuvimai -- 2.00

Iš banko gauta ---- 150.00

Pas išdininką buvo ---- 251.37

Viso ---- \$491.18

Išmokėta: Mokytojams lietuvių kalbos ---- \$344.20

Dovanos laimėjimų -- 18.00

Už klies paveiksams 12.15

Parengimų skelbimai -- 12.42

Už busą ---- 20.00

Bonds už \$100.00 Series F. C314721 F.

J. Marčiulionis, pirm.,
V. Vitsauskas, sekr.

Pittsburgh, Pa.

SLA 104 kp. veikla

SLA 104 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko gruodžio 2 d., Lietuvių Piliiečių svetainėje. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. F. Rodgers. Praeito susirinkimo protokolą perskaitė sekr. J. Varnagirlis. Protokolas priimtas.

Delegatai, kurie buvo išrinkti į SLA 3 apskričio suvažiavimą — F. Rodgers ir A. Kuiziniūtė — išdavė raportus, kurie priimti.

Išrinkta kuopos valdyba 1943 metams: Pirm. F. Rodgers, Vice pirm. P. Zelonis, Fin. sekr. Agnes Kuiziniūtė, Užrašų sekr. J. Varnagirlis, Išdo globėjai — M. Kondrotienė ir A. Keldusienė, Maršalkos P. Šerkšnys ir A. Petrauskienė, Dr.-kvotėjas dr. Wm. H. Evans.

Korespondentai ir organizatoriai — A. Kuiziniūtė ir P. Zelonis.

Išrinkta H. Keldusienė ir P. Zelonis peržiūrėti kuopos knygas ir raportą išduoti sekančiame susirinkime.

Visi nariai malonėkite dalyvauti sekančiame susirinkime, kuris įvyks sausio 6 d., praprastoje vietoje ir praprastu laiku. Susirinkimas bus metinis ir po susirinkimo bus surprizas.

Agnes Kuiziniūtė, koresp.

Linden, N. J.

SLA 285 kuopos veikla

SLA 285 kp. susirinkimas įvyko lapkričio 13 d., 242 Wood Ave., pas M. Budreckį. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. F. Bartuševičius. Praeito susirinkimo protokolą skaitytas ir priimtas vienbalsiai.

Narių susirinkime dalyvavo ne daug. Nutarta, kad visi tie nariai, kurie nedalyvavo trijuose susirinkimuose, bus nubausti sulig nutarimu, nes bėna tokių atsitikimų, kuomet del mažo narių skaičiaus net negalima pradėti susirinkimo ir atlikti kuopos svarbių reikalų.

Broliai ir seserys: nepamirškite metinio susirinkimo, kuris įvyks gruodžio 11 d., praprastoje vietoje ir praprastu laiku. Musų kuopoje yra apie 40 narių, bet į susirinkimus ateina po 5 ar 6 ir negalima išrinkti valdybos. Todėl butinai dalyvaukite čia minimame susirinkime kokių skaitingiausia, kad kuopa neiktų be valdybos. Yra narių, kurie skolingi net už 5 mėnesius. Todėl ypač tokie nariai ateikite į susirinkimą ir užsimokėkite. Turėsimė ir kitų svarbių reikalų apsparsavimui.

M. Prakop, sekr.

Port Chester, N. Y.

Aukos nelaimingam SLA nariui

SLA 367 kp. susirinkimas įvyko lapkričio 8 d. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. D. Širvidas. Praeito susirinkimo protokolą skaitytas ir priimtas.

Buvo skaityta SLA 94 kp. nario brolio S. Schultz laiškas, kuris prašo pagalbos. Nariai nutarė paaukoti kas kiek išsigali ir aukojo sekančiai: po \$1 — P. Dzikielienė, D. Širvidas, S. Petraitis, J. Kirba, A. Mielunas, A. Urbonas ir E. Gotautienė; po 50c. — A. Jankunas, V. Budrienė, O. Rutkuvienė, A. Gotaičiūtė, A. Stasionienė, A. Morrell ir A. Margavičienė. Viso suaukota \$10.50.

Ačiū visiems draugams ir rengėjams už aukas.

A. Urbonas, sekr.

New Kensington, Pa.

A. a. Volter Gamulis, SLA 192 kuopos narys

A. a. V. Gamulis su šiuo pasauliu ir su mylima dukrele Olga Gamuliete (po vyrų Olga Adams) ir su visais draugais bei SLA 192 kuopos broliais ir sesutėmis atsiskyrė lapkričio 16 d., 1942 m.

Gaila tokio gero darbuotojo. SLA 192 kuopoje jis išdirbo užrašų raštininko darbą nuo 1931 metų iki 1941 metų. Nuoširdžiai dirbo ir į visokių parengimus lankėsi, visą laiką darbuos. Visada buvo linksmas. Visada turėjo gražų žodį pratarai jaunam, senam ar mažam.

Velionis buvo 64 metų amžiaus. Beširdė ir negalėtinai mirtis ištraukė jį iš mūsų tarpo.

Visas naktis SLA nariai buvė. Taipgi dienomis visą laiką daug žmonių buvo. Daug gražių gėlių suteikta. Taip pat ir SLA 192 kuopa gražių gėlių ragazėlę nusiuntė. Laidotuvės buvo lapkričio 19 d. su bažnytinėmis apeigomis ir palaidotas šv. Marijos kapinėse. Nors buvo darbo diena, bet gana daug žmonių palydėjo į kapines. Taipgi lydėjo beveik visi SLA 192 kuopos nariai; tik kas negalėjo išlikti iš darbo, tas nebuvo. Buvo daug visokių tautų žmonių.

A. a. V. Gamulis atsiskyrė, didžiausiam nuliudime palikdamas savo dukrelę Olga Gamulietę, gyvenančią 916 Balderrick St., New Kensington, Pa. Taipgi daug savo draugų ir SLA 192 kuopos narius.

Lai buna jam lengva išleisti Dėdės Samo žemelėje.

I. Ivoškienė, SLA 192 kp. koresp.

Elizabeth, N. J.

Numirė Martinus Budreckis, SLA 24 kuopos narys

Elizabeth mieste ramiai gyvenęs SLA 245 kuopos narys, Martinus Budreckis, darbe staiga susirgo ir visai netikėtai numirė gruodžio 3 d. Velionis buvo 60 metų amžiaus, gerai užsilankantis ir ramiai gyvenantis per 36 metus Elizabetho mieste. Ametrikon atvažiuo 1906 m., iš Daugznagių kaimo, Pašusvės valsčiaus, Kedainių apskričio.

Be SLA, Martinus Budreckis priklausė dar prie keleto lietuviškų draugijų ir buvo veiklus Elizabetho lietuvių tarpe. Dideliame nuliudime paliko savo jauną žmoną ir sunų Algirdą 4 metų amžiaus, du brolius ir daug gimininių Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionis Martinus Budreckis 1928 metais lankėsi Lietuvoje ir ten susipažino su mokytoja Marija Barkauskaite iš Musnyky-Ukmergės ir ją vedęs atsikvietė į Ameriką.

Velionis Budreckis palaidotas iš savo namų, 527 Jefferson Ave., Elizabeth, N. J., su bažnytinėmis apeigomis šv. Gendrutos kapinėse, Rahway, N. J., gruodžio 7 d. Laidotuvių direktorius Mikolas Budreckis iš Linden, N. J. labai tvarkingai ir rupestingai tvarkė laidotuves.

SLA organizacija liudi netekus vieno savo nario ir reiskia užuojautą velionio šeimai ir giminėms.

SLA 245 kp. ir savo vardu, **A. S. Trečokas,**

Nanty Glo, Pa.

A. a. Martinus Kupcelaitis, SLA 281 kuopos narys

A. a. M. Kupcelaitis su šiuo pasauliu atsiskyrė lapkričio 4 d. Nesirgo, taik staiga krito nuo širdies atako, sulaukęs 61 metus amžiaus.

Buvo gimęs Lietuvoje, Daucūnų kaime, Vilniaus rėd, į Ameriką atvažiuo dar jaunu budamas ir apsigyveno minkštų anglių kasyklų apielinkėje, netoli Nanty Glo, Pa. Čia

ir apsidė su Mare Kazlauskaitė iš Darsuniškio miestelio. Išauklėjo penkis sunus ir vieną posunį, kurių vienas tarnauja Dėdės Samo karo tarnyboje. Taipgi turėjo gražius namus, puikų vaisių sodą ir apie 70 avilių bičių.

Velionis Martinus buvo gero budo žmogus ir su visais gražiai sugyveno. Priklausė prie sekančių draugijų: Šv. Antano, SLA 281 kuopos ir lenkų susivienijimo.

Palaidotas lapkričio 7 d. su bažnytinėmis apeigomis, kurios atlikta šv. Marijos parapijos bažnyčioje. Palaidotas šv. Vardo kapinėse, Evinsburgh, Pa.

Dideliame nuliudime paliko savo moterį Marę ir šešis sunus, kurių keturi senesnieji jau vede.

Vel. M. Kupcelaitis Nanty Glo išgyveno virš 31 metus, todėl nuliudime paliko nemažą draugų ir pažįstamų.

Ilsėkis, geras draugas Martinai, šios mūsų mylimos šalies šaltoje žemelėje, o mes šioje valandoje tavęs liudime.

Adomas Kaspars, SLA 281 kp. fin. sekr.

Piliečiams ir Nepiliečiams Žinotina

Man teko proga nusipirkti naują pilietybės knygutę po antgalviu "The Basic Principles of Democracy and Citizenship", parašytą advokato Charles P. Kal. Man rodos, kad ši knygutė yra antros laidos produktas, susidedantis iš 32 puslapių.

Sunku įsivaizduoti, kad mes Amerikos profesionalai ir piliiečiai tiek mažai žinome apie Šv. Valstijų vairą. Tik tuomet mes galime sužinoti savo nežinojimą, kuomet susitinkame su valdžios klausimais. Ši maža knygutė atidarė man akis ir nustebino mane dėl nežinojimo apie Amerikos demokratijos formalų veikimą.

Bendrai mes Amerikos piliiečiai nesigiliname į Šv. Valstijų konstituciją ir jos funkcijas, kadangi mes kiekvienas turime įvairių darbų, kurie kartais buna mažos vertės, bet vienok dirbame delto, kad esame lietuviai.

Jeigu šiandien skaitytojas būtų užklaustas, kas yra Bill of Rights, greičiausiai skaitytojas pakraipytų galvą ir atsakytų, kad tas jam nėra svarbu. Arba jei būtų užklaustas, kas yra politiška laisvė, reiktų gana giliai pamąstyti, kaip taisyklingai atsakyti.

Ši maža pilietybės knygutė, parašyta adv. Kal, paduoda tiek daug naudingų mokslisų dalykų, kad ji yra naudinga ne tik nepiliečiams, bet ir piliiečiams, kadangi nunant piliiečių reiktų žinoti, koki yra pagrindiniai principai mūsų demokratijos. Vienas iš svarbesnių dalykų knygutėje yra, tai 8 originalės iliustracijos palengvinant suprasti Amerikos valdžios vairą, valstijos ir miesto vairsus. Taip pat yra 92 klausimai su atsakymais anglų ir lietuvių kalbose.

FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai išrašyti gruodžio 5, 1942

Išmokėtos pomirtinės

VLADAS GAMULIS, 192 kp., New Kensington, Pa., gimęs rugs. 21 d., 1879 m., Rucinių kaime, Panevėžio apskr. Prie SLA prisirašė gruod. 4 d., 1922 m. Numirė lapkr. 16 d., 1942 m. nuo kraujapudžio. Velionio dukterei, Olga Gamulietei, pomirtinės išmokėta ---- \$300.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso ---- \$97,534.86

Išmokėtos ligoje pašalpos

J. GAILIUS, 18 kp., Westville, Ill. Sirgo 2 savaites ir 5 dienas ---- \$17.00

K. BAUZA, 29 kp., Westville, Ill. Sirgo 21 s. ---- 99.00

A. KANDROTAS, 38 kp., Brooklyn, N. Y. Sirgo 12 s. ir 4 d. ---- 148.00

M. ŽILINSKIENĖ, 43 kp., So. Boston, Mass. Sirgo 16 s. ir 5 d. ---- 86.50

A. AMBRAZUNIENĖ, 62 kp., Lorain, Ohio. Sirgo 3 s. ---- 18.00

Z. KRASNAUSKAS, 127 kp., Lynn, Mass. Sirgo 1 s. ---- 6.00

Z. NEBASH, 195 kp., Pittsburgh, Pa. Sirgo 1 s. ---- 6.00

M. MINDIOT, 217 kp., Chicago, Ill. Sirgo 2 s. ir 1 d. ---- 13.00

F. TRIJONAS, 274 kp., Spring Valley, Ill. Sirgo 10 s. ir 1 d. ---- 91.50

J. DIOKAS, 315 kp., Hudson, N. Y. Sirgo 3 s. ir 3 d. ---- 21.00

Viso ---- \$506.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso ---- \$54,392.75

Nauji nariai

D. ZURASKAS, 38 kp., Brooklyn, N. Y., apdr. N1-500, paš. skyr. I

M. VAITKEVICIUS, 57 kp., Worcester, Mass., apdr. N1-500, paš. skyr. I

J. SUTKUS, 57 kp., Worcester, Mass., apdr. N1-500, paš. skyr. II

</

Susivienijimo Lietuviu Amerikoje Atskaitymas 2 Bertainio, 1942 Metu

Table with columns for 'Ieigos antro bertainio, t. y. balandžio, gegužio ir birželio mėnesių, 1942 metų' and 'Kuopa'. It lists various members and their contributions.

Table with columns for 'Street', 'M. L. Vasil', 'Commonwealth of Pa.', 'L. Felkevičius, Lowell', etc. It lists various organizations, addresses, and financial details.

Protokolas

SLA 42-RO SEIMO, IVYKUSIO BIRŽELIO 29 D., LIEPOS 3 D., HOTEL WILLIAM PENN SALEJE, PITTSBURGH, PA.

(Tąsa)

103. Ineša 198 kuopa: Pild. Taryba privalo kooperuoti su kuopomis steigimui jaunimo chorų ir dramos ratelių.

104. Ineša 284 kuopa: Seimo delegatų susipažinimui pašvesti tik vieną dieną, o ne tris dienas. Padėkime į šalį seną papratimą, igyvendinkime naują tvarką, tai yra, kad delegatams mandatai būtų išduoti antrą dieną, o ne trečią, o likusias penkias dienas pašvesti del SLA labo, kaip valdyba sako, del stokos laiko nėra kada apsvarstyti visus kuopų inešimus.

105. Ineša 284 kuopa: Kad kuopų finansų sekretoriai gautų iš SLA Centro 3% už visus iš narių sukolektuotus mokesčius, nes kitaip nariai yra skriaudžiami.

106. Ineša 198 kuopa: Kiekvienos kuopos vieno delegato kelionės išlaidas į seimą privalo apmokėti Centras.

107. Ineša 126 kuopa: Kad seimas įgaliotų Pildomąją Tarybą įsteigti laikiną fondą SLA narių kareivių duoklėms apmokėti, kad nutartų paraginti SLA narius laisvanoriai užsidedėti mėnesines duokles kareivių duoklėms apmokėti fondui ir atatinamą sumą paskirtų šiam fondui iš Tautiškių Centų.

108. Prezidentas Bagočius patvarko, kad šios popietinės sesijos pradžioje bus skaitytas delegatų vardošaukis. Sekretorius M. J. Vinikas skaito delegatų vardošaukį. Sesijoje dalyvauja visi delegatai išskiriant sekancius neužsiregistravusius delegatus: 14 kp. del. K. S. Karpius; 48 kp. del. P. Katauskas; 134 kp. del. E. Vengeliauskienė; 136 kp. del. J. Zebrys; 143 kp. del. K. Genys; 156 kp. del. A. Juškaitis; 258 kp. del. E. Kerchinsky; 277 kp. del. J. Meidus.

109. Seimo sekretorius S. E. Vitaitis skaito devintos sesijos protokolą. M. Kemzura inešė, P. Stanke parėmė protokolą priimti kaip užrašytas ir perskaitytas. Inešimas priimtas visais balsais.

110. Delegatas A. Olis inešė, P. Bugailiškis parėmė, kad SLA apdraudus palidėjimams būtų pritaikytas "War Risk Clause" įstatymas. Apsvaršcius inešimas priimtas visais balsais prieš vieną balsą.

111. Įstatų Komisijos pirmininkas dr. A. Montvidas skaito kuopų inešimus seimui, kuriuos seimas apsvarstęs išsprendžia.

112. Ineša 214 kp. narys W. Domash: Duoklių knygelėse privalo tilpti tie konstitucijos paragrafai, kurie yra būtina žinotini kiekvienam nariui.

113. Ineša 214 kp. narys W. Domash: Kuopų finansų sekretorius skiria SLA Centralinis sekretorius.

114. Kiekvienų metų sausio mėnesį Centras privalo užmokėti po 50c. kuopų finansų sekretoriams už kiekvieną gerame stovy esantį kuopos narį.

115. Ineša 75 kuopa: Kuopų finansų sekretoriams už jų darbą privalo apmokėti Centras.

116. Ineša 18 kuopa: Kad Centro sekretorius kas šeši mėnesiai arba kas metai prisiųstų kiekvienai kuopai visų narių sąrašą, nurodant iki kurio laiko kiekvienas narys yra užsimokėjęs. Sujungta su 69 ir 70 inešimais.

117. Ineša 14 kuopa: Kad visų kuopų kaucijos būtų prievarta užstatytos per SLA organizaciją.

118. Ineša 284 kuopa: Kuopos nariai turi užmokėti už kuopos viršinių kuopų kaucijas, nes narių mokamų 10c. kas mėnesis kuopos reikalams neužtenka.

119. Ineša 284 kuopa: Kuopos nariai turi užmokėti už Money Orders pasiuntimui pinigų į Centrą.

120. Ineša 18 kuopa: Kad Našlių ir Našlių Fondas būtų pertvarkytas.

121. Ineša 14 kuopa: Kad organas Tėvynė būtų leidžiamas žurnalo (magazine) formoj, ir kad vietinių žinių nebūtų tiek daug rašoma ant pirmo puslapio, kaip kad dabar, nes kada laikraštis pasiekia skaitytoją, tai tos žinios yra senos.

122. Ineša 7 kuopa: Panaikinti SLA organe Tėvynėje "SLA Pagelbos Ranka" skyrių skelbimą pomirtinių ir ligos pašalpų išmokėjimo.

123. Ineša 207 kuopa: Pild. Taryba privalo būti atsakinga už nesirūpinimą gauti nuosimčius ant paskolų ir užvilktas taksas ir ugnies apdraudą ant namų.

124. Ineša 291 kuopa: Panaikinti prieglaudos namo komisiją.

125. Ineša 125 kuopa: Del karo ir sutaupymo lėšų šiemet seimas neturėtų būti šaukiamas.

126. Ineša 158 kuopa: Senelių Prieglaudos Namu reikalas privalo seime būti nuodugnai apsvarstytas.

127. Ineša 217 kuopa: Kad Prieglaudos Namu Fondas ir Našlių ir Našlių Fondas būtų suvienyti ir įsteigta Senelių Fondas. — Atmesti, nes Prieglaudos Namu Fondo jau senai nėra — Ist. kom. Komisijos pastaba vietoje.

128. Ineša 135 kuopa: Kad SLA užsiregistruotų tik tose valstijose, kur narių apdrauda siekia nemažiau \$100,000, ir kad nariai būtų valstijų, kur nėra SLA įsiregistravęs, būtų prijungti prie artimiausių kuopų registruotose valstijose.

129. Ineša 284 kuopa: Kuopos nariai turi pasisamdyti svetaines susirinkimams.

130. Ineša 169 kuopa: Buvusiam Kontrolės Komisijos nariui J. Griniui užmokėti \$17.50 už darbą.

131. Ineša 173 kuopa: Kad kiekvienas narys turėtų SLA konstituciją, todėl Centras turėtų išleisti tam tikrą skaičių konstitucijų ir nauji arba seni nariai, kurie neturi konstitucijos, turėtų ją privalomai įsigyti. O jeigu susivienijimui perdaug lėšų, tai turėtų būti uždėtas tam tikras mokeskis ir narys privalėtų užsimokėti už konstituciją.

132. M. Vaidyla inešė, adv. A. Olis parėmė, kad išrišimui atsakingumo (solvency), seimas išrinktų komisiją iš penkių narių, kuri paruoš planą sekanciam seimui. Komisijos narius nominuos Komisijų Nominavimo Komisija. Dr. P. Grigaitis pasiūlė šio inešimo apsvarstymą palikti tolimesniam laikui šioje sesijoje ir inešėjui bei parėmėjui sutinkant prezidentas Bagočius patvarko šio inešimo galutiną apsvarstymą atlikti tolimesniam laikui.

133. Prezidentas Bagočius pakviečia laišku skaitymo komisijos narį S. Batkienę perskaityti seimui pasveikinimus ir linkėjimus. Perskaitomi sekami pasveikinimai:

36) Lietuvos konsulo Kanadoje Grant-Suttie.

37) SLA 301 kp., Cicero, Ill., su \$5.00 auka N. ir N. Fondui.

38) SLA 238 kp., Chicago, Ill., su \$10.00 auka N. ir N. Fondui.

39) P. P. Madiolis ir šeimos iš Cleveland, Ohio, su \$2.00 auka svarbiausiam SLA fondui.

40) SLA 142 kp., New Haven, Conn., su \$3.00 auka N. ir N. Fondui.

41) SLA 36 kp., Chicago, Ill., su \$5.00 auka Tautiškių Centų Fondui.

42) SLA 18 kp., Westville, Ill.

Investmentai

T. Marchitelli, Jersey City, N. J. \$6,000.00

P. J. Račila, Worcester, Mass. 7,500.00

A. D. Račila, Worcester, Mass. 4,500.00

G. Dragasius, W. Roxbury, Mass. 5,000.00

Viso \$23,000.00

Viso birželio mėn. \$47,134.43

Antro bertainio išmokėjimų sutrunka

Pomirtinių 534,525.00

Pašalpos ligoje 16,943.00

Atlyginta organizatoriams 5,902.28

Algos 6,294.88

Pašalpos iš N. ir N. Fondo 474.48

Sugrąžintos mokeskys 73.15

Tėvynės reikaluose 1,903.36

SLA nuosavybės reikaluose 11,142.17

Išvairūs išmokėjimai (smulkmeniškai paaiškinta gale kiekvieno mėn. po angalviu "Išvairūs Išmokėjimai") 5,214.01

Paskolos ir investimentai 23,790.00

Kelionės ir sugaištys 2,819.07

Viso \$108,991.40

Išskyrus morgičių paskolas \$22,706.00

Viso išmokėta \$85,291.40

SLA nuosavybės

307 W. 30-th St., New York, N. Y. 389.84

7036-38 S. Yale Ave., Chicago, Ill. 775.36

10742 S. Michigan Ave., Chicago, Ill. 36

2405-07 S. Lowe Ave., Chicago, Ill. 36

6423 S. Washnetaw Ave., Chicago, Ill. 36

1035-37 W. 69-th St., Chicago, Ill. 36

135 E. 110-th St., Chicago, Ill. 36

3247 So. Morgan St., Chicago, Ill. 36

818 W. 18-th St., Chicago, Ill. 35

6345 So. Mozart St., Chicago, Ill. 35

612-19 W. 35-th St., Chicago, Ill. 35

Viso \$106.00

Kelionės ir sugaištys

J. K. Mažukna, Pittsburgh, Pa. 106.00

Viso \$106.00

SLA turto sudėtis

Nejudomas nuosavybės \$589,458.18

Morgičiai 512,139.15

U. S. Bondsai 236,563.61

Išvairūs skuracijos ir bondai 530,041.83

Paskolos mokėstiviams 7,965.00

Paskolos SLA nariams- "bedarbiams" 7,524.35

Inventorius (Spaustuvė ir tt.) 17,127.42

Administratoriaus sąskaitose 1,500.00

Pingrai taupomose sąskaitose 5,681.13

Pingrai einamose sąskaitose 121,234.28

Viso \$2,029,234.95

M. J. VINIKAS, SLA sekretorius.

(Tąsa nuo 4 pusl.)		Pašalpos ligoje		New York, N. Y.		V. Gedaminskas, Springfield, Ill.	
46 W. 30-th St., Bayonne, N. J.	5.87	Birželio 6, 1942	\$1,044.25	K. J. Paulauskas, New York, N. Y.	172.50	3026 S. Halsted St., Chicago, Ill.	35
135 E. 110-th St., Chicago, Ill.	80.64	Birželio 13, 1942	2,304.00	M. L. Vasil, New York, N. Y.	249.00	1524 N. Oakley Blvd., Chicago, Ill.	35
3230 S. Emerald Ave., Chicago, Ill.	44.14	Birželio 20, 1942	976.00	S. E. Vitaitis, New York, N. Y.	120.00	6739-41 Chappel Ave., Chicago, Ill.	35
7036 S. Yale Ave., Chicago, Ill.	58.68	Birželio 27, 1942	793.50	Viso	\$5,117.75	10819 S. Wentworth Ave., Chicago, Ill.	35
6423 S. Washnetaw Ave., Chicago, Ill.	58.68	Atlyginta organizatoriams		Viso	\$1,787.60	3120 S. Emerald Ave., Chicago, Ill.	35
3247 S. Morgan St., Chicago, Ill.	223.00	S. Bulota, Silver Creek, Pa.	\$12.95	Sugrąžintos mokeskys		6549 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.	35
3405-07 S. Lowe Ave., Chicago, Ill.	75.00	J. J. Svipas, New Kensington, Pa.	3.85	M. Stakčienė, Baltimore, Md.	\$14.94	3251 S. Halsted St., Chicago, Ill.	35
Viso	\$1,904.40	V. Kudarauškas, Madison, Ill.	13.47	J. Paulukonis, Gilberton, Pa.	5.00	46 W. 30-th St., Bayonne, N. J.	151.23
Išvairūs išmokėjimai		P. Valaitis, Chicago, Ill.	8.80	P. ir K. Rumbauskas, Du Bois, Pa.	5.00	Viso	\$1,322.09
N. & M. Typewriter Co., Chicago, Ill.	\$15.00	S. Cerauka, Cleveland, Ohio	1.85	I. Starulionis, Cleveland, Ohio	5.00	Investmentai	
Langstadter Corp., New York, N. Y.	29.70	J. Kijauskas, Mt. Carmel, Pa.	19.45	J. Zilinskas, Seltzer, Pa.	5.00	T. Marchitelli, Jersey City, N. J.	\$6,000.00
Dr. M. J. Stodulis, Plymouth, Pa.	1.50	J. Kasputis, Kenosha, Wis.	11.60	Viso	\$224.48	P. J. Račila, Worcester, Mass.	7,500.00
N. Y. Telephone Co., New York, N. Y.	87.73	J. Andriusis, Wilkes Barre, Pa.	62.65	Viso	\$20.40	A. D. Račila, Worcester, Mass.	4,500.00
State of Ohio, Div. of Ins., Columbus, Ohio	25.00	J. Gedraitienė, Forest City, Pa.	7.60	Tėvynės reikaluose		G. Dragasius, W. Roxbury, Mass.	5,000.00
Dr. J. M. Gardell, Castle Shannon, Pa.	3.00	A. Kazlauskas, Forest City, Pa.	12.05	Intertype Corp., Brooklyn, N. Y.	\$35.16	Viso	\$23,000.00
Dr. J. P. Matikiewicz, Nanticoke, Pa.	9.00	J. V. Ramoška, Akron, Ohio	4.25	Reilly Electrotpe Co., New York, N. Y.	3.37	Investmentai	
Dr. G. W. De Boer, Grand Rapids, Mich.	1.50	M. Stakionis, Lawrence, Mass.	356.32	American Type Founders Corp., Elizabeth, N. J.	27.98	Pomirtinių	\$34,525.00
Dr. E. Klee, E. Carnegie, Pa.	1.00	J. Mickevičius, Brockton, Mass.	45.00	Lithuanian Press Corp., Brooklyn, N. Y.	376.00	Pašalpos ligoje	16,943.00
Western Union Telephone Co., Chicago, Ill.	3.51	A. Dėdinas, Greenfield, Mass.	7.09	Postmaster, New York, N. Y.	66.84	Atlyginta organizatoriams	5,902.28
Mellon National Bank, Pittsburgh, Pa.	299.28	S. Trapkauskas, Ansonia, Conn.	5.00	R. & M. Hardware, New York, N. Y.	81	Algos	6,294.88
Dr. S. Biėziš, Chicago, Ill.	696.50	V. Budvidis, Detroit, Mich.	5.00	York, N. Y.	31	Pašalpos iš N. ir N. Fondo	474.48
C. Vokietaitis, Brooklyn, N. Y.	25.00	B. Verseckas, Akron, Ohio	5.00	Tėvynės krasa, etc.	11.56	Sugrąžintos mokeskys	73.15
J. S. Lopatto, Wilkes Barre, Pa.	300.00	Viso	\$612.34	Viso	521.72	Tėvynės reikaluose	1,903.36
Dr. H. Heim, Albany, N. Y.	3.00	Algos		SLA nuosavybės		SLA nuosavybės reikaluose	11,142.17
M. Valadka, Scranton, Pa.	48.00	F. J. Bagočius, So. Boston, Mass.	\$100.00	307 W. 30-th St., New York, N. Y.	389.84	Išvairūs išmokėjimai (smulkmeniškai paaiškinta gale kiekvieno mėn. po angalviu "Išvairūs Išmokėjimai")	5,214.01
S. Strazdas, Brooklyn, N. Y.	48.00	M. J. Vinikas, New York, N. Y.	197.00	7036-38 S. Yale Ave., Chicago, Ill.	775.36	Paskolos ir investimentai	23,790.00
A. B. Strimaitis, New York, N. Y.	48.00	K. P. Gugis, Chicago, Ill.	150.00	10742 S. Michigan Ave., Chicago, Ill.	36	Kelionės ir sugaištys	2,819.07
N. Mockus, Los Angeles, Cal.	1.00	M. K. Austra, New York, N. Y.	122.00	2405-07 S. Lowe Ave., Chicago, Ill.	36	Viso	\$108,991.40
Standard & Poor's Corp., New York, N. Y.	187.50	H. Melusky, New York, N. Y.	120.30	6423 S. Washnetaw Ave., Chicago, Ill.	36	Investmentai	
W. E. Hansen, Brooklyn, N. Y.	300.00	N. Pietariūtė, New York, N. Y.	98.00	1035-37 W. 69-th St., Chicago, Ill.	36	T. Marchitelli, Jersey City, N. J.	\$6,000.00
SLA 262 kuopa, Waykegan, Ill.	24.50	H. Krauškaitė, New York, N. Y.	74.00	135 E. 110-th St., Chicago, Ill.	36	P. J. Račila, Worcester, Mass.	7,500.00
Woodward & Fondiller, Inc., New York, N. Y.	307.25	A. Bartkūtė, New York, N. Y.	72.00	3247 So. Morgan St., Chicago, Ill.	36	A. D. Račila, Worcester, Mass.	4,500.00
Remington Rand Inc.,		A. Kundrotaitė, New York, N. Y.	77.60	818 W. 18-th St., Chicago, Ill.	35	G. Dragasius, W. Roxbury, Mass.	5,000.00
		A. Valadaitė, New York, N. Y.	75.20	6345 So. Mozart St., Chicago, Ill.	35	Viso	\$23,000.00
		P. Bajoras,		612-19 W. 35-th St., Chicago, Ill.	35	Investmentai	

BIRŽELIO MĖNESIO, 1942 MĖTŲ		New York, N. Y.	
Birželio 6, 1942	\$1,900.00	K. J. Paulauskas, New York, N. Y.	172.50
Birželio 13, 1942	3,300.00	M. L. Vasil, New York, N. Y.	249.00
Birželio 20, 1942	4,150.00	S. E. Vitaitis, New York, N. Y.	120.00
Birželio 27, 1942	3,250.00	Viso	\$5,117.75
Viso	\$12,600.00	Viso	\$1,787.60

Investmentai

T. Marchitelli, Jersey City, N. J. \$6,000.00

P. J. Račila, Worcester, Mass. 7,500.00

A. D. Račila, Worcester, Mass. 4,500.00

G. Dragasius, W. Roxbury, Mass. 5,000.00

Viso \$23,000.00

Viso birželio mėn. \$47,134.43

Antro bertainio išmokėjimų sutrunka

Pomirtinių 534,525.00

Pašalpos ligoje 16,943.00

Atlyginta organizatoriams 5,902.28

Algos 6,294.88

Pašalpos iš N. ir N. Fondo 474.48

Sugrąžintos mokeskys 73.15

Tėvynės reikaluose 1,903.36

SLA nuosavybės reikaluose 11,142.17

Išvairūs išmokėjimai (smulkmeniškai paaiškinta gale kiekvieno mėn. po angalviu "Išvairūs Išmokėjimai") 5,214.01

Paskolos ir investimentai 23,790.00

Kelionės ir sugaištys 2,819.07

Viso \$108,991.40

Išskyrus morgičių paskolas \$22,706.00

Viso išmokėta \$85,291.40

SLA turto sudėtis

Nejudomas nuosavybės \$589,458.18

Morgičiai 512,139.15

U. S. Bondsai 236,563.61

Išvairūs skuracijos ir bondai 530,041.83

LENKO ŽODIS LIETUVIAMS

(Pastaba: New Yorko lenkų dienraštis š. m. lapkr. 8 d. laidoje įdėjo ilgą straipsnį "Lietuviai vokiečių bendradarbiai lenkų žodyme". Adv. Jurgėla parašė laisvą redakcijai, įdėtą lapkr. 18 d. laidoje. Buvęs Lenkijos finansų min. pulkin. Matuševskis atsiliepė šiuo straipsniu, įdėtu "N. S." lapkr. 27 dienos laidoje. Jo straipsnis pavadintas "Do Litwinow").

Savo laisvę į "Nowy Swiat" p. Jurgėla lietuvių amerikiečių vardu išėjo prieš lenkų informacijos ministerijos Londone veiklą. Ta ministerija neseniai išsiuntinėjo pluoštą žinių apie žiaurumus, kokius vykdė prieš lenkus lietuviai, bendradarbiauję su vokiečiais. Informacijos ministeris Stronski davė toms žinioms galimai plačiausio atgarsio. Ponas Jurgėla — nesiginčydamas del davinį tikslumo, ko, galop, jis nei negalėjo patikrinti — pasisakė prieš visą lietuvių tautą liečiančių išvadų darymą iš faktų, turinčių ryšio su pavienių asmenų elgesiu. Apart to, p. Jurgėla paabejojo del priešlietuviško antspalvio lenkų propagandai suteikimo tikslumo.

Jonas Jurgėla turi pamatą. Aš, kaip lenkas — pripažįstu jam teisingą pamatą. Panašiai, kaip p. Jurgėla, nekvestionuoju p. Stronski pateiktų faktų tikslumo — betgi, panašiai kaip ir p. Jurgėla, sprendžiu, kad tų faktų skelbimo budas vedė prie lietuvių lenkų santykių erzimimo. Gi betnokią veiklą, nukreiptą tiems santikiams gadinti skaitau kenksminga ir paikia, nepaisant ar tokia veikla pasireiškė iš lietuvių ar iš lenkų ratelių pusės.

Toliau — panašiai kaip p. Jurgėla — sprendžiu, kad yra neleistina iš bentkokių lietuvių ar lenkų niekšų grupė elgėsi daryti bentkokių bendrų išvadų, ir kad yra neleistina tokias išvadas tiksliai pasaldinti faktų pranešim priemone. Taip kaip p. Jurgėla, sprendžiu, kad mums yra neleistina nei valandėle užmiršti tos neabejotinos tiesos, kad šiandien ir lenkai ir lietuviai kenčia panašiu būdu, kenčia del tų pačių priežasčių ir iš pusės tų pačių priešų. Sprendžiu, kad mums yra neleistina užmiršti, kad lenkai ir lietuviai yra kaimynai ne tik tai paties priešo mindžiojamoje žemėje, bet taipgi yra kaimynai tukstantuose vokiečių ir sovietišku kalėjimų, glaudžiai gretinamas gula į bevadžiavus karstus tiek šventoje Žemaitijoje ir Vilniaus kapinėse, kur miega Pilsudskio širdis, kaip ir užsaulosiose Sibiro tundrose bei tolimose Kazakstano stepėse. Joks padorus lenkas ar lietuvis šiandien neturi teisės užsimirti prieš tiesą, karštą nuo perklieto kraujo, tiesą, kuri byloja, kad, nepaisant kokia buvo Lietuvos ir Lenkijos veiksmų istorija pastaraisiais dešimtmečiais — jų likimas buvo ir tebėra bendras, ir joks išdrąskymas nei pasidalinimas nepajėgė tos paskirties nuskuti.

Todel, kaip lenkas, jaučiuosi susigėdinęs, kad min. Stronskis užmiršo tą tiesą. Jaučiuosi susigėdęs, kad min. Stronskis taip plačiai išgarsino "lenkų persekiojimą iš lietuvių pusės" — ir sykiu atkakliai tylėjo apie milijonų lenkų likimą Rusijoje, nieko nesako kas atsitiko su šimtais tukstantų įkalintųjų, nepraneša kokis likimas ištiko tukstančių karininkų, kunigų, valdininkų, ištremtųjų ir Pranciškaus Juozapo žemes, už šiaurės lanko, nepraneša pasauliui žinių netgi apie tai, kas atsitiko su gen. Stanislovu Halleriu, artimiausioju gimine Juozo Halderio, kuris

sėdi vienoje valdžioje su p. Stronskiu. Yra kažkas ryškiai nemalonaus, pasakyčiau pažeminančio — kiekvienam lenkui — tame, kad jo vyriausybės ministeris nepraneša pasauliui apie lenkų kančias bent kur, kur tik tas ištinka, — bet "rušiuoja" tas kančias ir tulius faktus skelbia, gi kitus nutyli. Man, kaip lenkui, yra gėda tai pasakyti — bet aš Informacijos Ministerijos pasisakymas prieš "lenkų persekiojimą iš lietuvių pusės", akivaizdoje tų pačių įstaigų tylėjimo apie lenkų likimą sovietiškos valdžios rankose, — atrodo taip, kad emigracinė vyriausybė netgi kankinių nepagerbia ir kad netgi tiesą apie lenkų kančias taip "administruoja", kad iš to išrupinus visų pirmausia "pasisekimus" premieriui Sikorskiui.

To visko nepaisant, min. Stronskio komunikatas dargi nėra pati sunkiausioji Sikorskio vyriausybės nuodėmė Lenkijos santykių su Lietuva problemos atveju. Šimtą sykių aršesnė nuodėmė buvo ir yra vyriausybės tylėjimas apie tą reikalą. Tremtinė vyriausybė nepareišė nei Lietuvai, nei pasauliui to, ką Lietuvos ir lietuvių atžvilgiu jaučia Lenkija ir jaučia lenkai. O vistiek galėjo tai padaryti juo lengviau, kadangi kaip tik tai Lietuvos reikalui visi lenkai, nepaisant jų politinių skirtumų, galvoja ir jaučia vienotai tą patį. Ji privalėjo tai padaryti visu pajėgumu — tadangi kiekvieno lenko sąnonyje Lenkija kovoja už lietuvių laisvę ir nepriklausomybę tiek pat, kaip ir už savo pačios laisvę ir nepriklausomybę.

Tas nėra frazė — tai tiesa. Lenkams istorija lietuvių autą padarė artimesne, kaip kentkokią kitą tautą žemėje. Ira gyvas tikras ir gilus sentimentas, kuris veikia taip, kad nei vienas, literaliai nei tias, lenkas lietuvių atžvilgiu nejaucia antagonizmo, parastai skiriančio įvairias tautas. Tas yra stebėtina — o vistiek taip yra, kad lenkas lidžiuojasi kiekvienu lietuviu atsieikiu, kad lenkus guodė puikus lietuviškas ukiškas šeiminkavimas, kad juos didžiuoju kiekvienas Lietuvos vystymosi įrodymas. Yra taip, kad lenkų su lietuvišku būdu teigiamas ypatybes, kad "lietuviškas užsikirtimas", "lietuviškas ataklumas" — lenkų lupose tai dorybės, ne ydos, ir lenkas didžiuojasi savo lietuviška kilme, kaip didžiuojasi savo lietuviškųjų karalių didingumu. Jeigu istorija per tai įgija tiek reikšmės, kad žmonių sielose sukulios prisirišimus tiek stiprius, jož žmonės įjems skiria savo gyvenimą, tai reikia nustatyti, kad istorija viską, kas lietuviška, lenkiškai psichikai padarė lygiai brangiu ir gerbtinu, kaip viską kas yra lenkiška. Lenkui žodis Žemaitija skamba tuo pačiu žavėsiu, kaip žodis Mozurija, ir taip pat atsiminimuose pinasi primindamas garbes ir nelaimes, iaimėjimus ir sukilimus, triumfus ir kančias, bendrą skipetrą ir bendras kartuves — su giliausiu dvasinio gyvenimo turiniu. Niekad nepavyks tą viską pakeisti, kad netgi žymiausioji lenkų poema prasideda žodžiais, kurie šiandien skamba taip pat, kaip ir anuomet, žodžiais: "Lietuva, tėvyne mano, Tu esi kaip sveikata".

Tokis yra dvasinis lenkų lietuvių santikiams iš lenkų pusės. Kaip reikia ji išversti į politinę kalbą? Iš lenkų pusės, tas pirmiausiai reiškia Lietuvos visišką lygybę su Lenkija pripažinimą. Lenkų dvasinis nusiteikimas Lietuvop veikia taip, kad

jokie materialinių įiegy skirtumai nelošia mums rolės, Lietuvą mažinančios. Lenkams Lietuva turi ir privalo turėti tas pačias teises, kaip ir Lenkija: visųpirma nuosavoms, suvereninio, nepriklausomo buvio teise. Lenkai gali trokšti, kad laisvą Lietuvą jungtų su laisva Lenkija kokios nors ryšys — betgi lenkai supranta, kad tokis ryšys turėtų gimti iš lietuvių valios ir iniciativos.

Dar daugiau: lenkai nujaucia, kad lietuvių gali jausti baimės, kilančios iš abiejų tautų nelygybės skaičiais; baimės, kad savita lietuviškoji kultura galinti nusukti lenkiškoje kulturoje (nors niekas nėra Lenkijai svetimiau, kaip noras nusikrausti patiems lenkams brangią lietuvišką kultura ir tradicija) — ir todel pajėgė ir tebeapajėgia suprasti netgi dirbtinos separacijos politiką, kokia lietuviškos vyriausybės vykdė pastaruosju šimtmečiu bertainiu. Gerai žinodama, kaip nepagrįsta buvo lietuvių baimė del Lietuvos sulenkini mo — Lenkija jukgi pakentė lietuvių politikų elgėsi, kokio galbut jokia valstybė nepakestų iš silpnesniojo kaimyno pusės. Pakentė kaip tik todel, kad suprato psichinį politinių klaidų pamatą. Ne tik tai todel, kad Lenkijai valdė Pilsudskis, kuris su pasididživimu pats save vadino lietuviu, bet ir todel, kad taip jautėsi visa tauta — Lenkija kantriai stebėjo lietuvių kulturos "atlietuvinimo" (odpolonizowania) procesą, o prie-

Ignacy Matuszewski.

PADEKAVONĖS DIENA

Tautos pirmoji karo metų Padėkavonės Diena primena mums, kad kitos šalys pasauli senais ir šiais laikais paspyrė dienas, per kurias buvo padėkota už išgelbėjimą nuo pavojaus ir už laimę.

Sis įprotis buvo gana populiarus senovėje ir jo šaknis randasi prieš istoriniuose laikuose, kada primitivūs žmogus dėkavojo savo genties dievams už pergyvenimą bado, potvinių ir ligų. Senovės Aleksandrijoje, Egipte, liepos 21 d. buvo paskirta padėkavonės diena todel, kad tą dieną žemės drebėjimai užsibaigė. Konstantinopoly per rugp. 24 d. buvo švenčiama Konstantino pergalė jo priešų. Zydai pareiškė savo padėką per šėtrų šventes.

Anglija yra paspyrusi įvairiuose laikuose padėkavonės dienas: kada ispanų armada buvo nugalėta, vėl kada buvo atidengta konspiracija (gunpowder plot), kuri sulaukė išeksplodavimą parlamentumų su visais nariais. Tą dieną, maždaug kaip Amerikoje Halloween, dabar apvaikščioja lapkričio 5 ir vadinu Guy Fawkes Day.

Po revoliucijos, Jurgis Washingtonas paspyrė padėkavonės dieną atšvęsti už surašytą konstitucijos. Anglijos karalius Jurgis, išgirdęs Washingtono planą, pareiškė savo draugams, kad Anglija irgi turėtų atšvęsti padėkavonės dieną. Jo draugai negalėjo suprasti, kodėl karalius norėjo apvaikščioti kolonijų praradimą. Pagaliau, kunigas jo užklauskė kodėl, ir karalius atsakė: "Ačiu Dieviui, kad dar nebuvo blogiau".

Padėkavonės Diena yra šiaurės Amerikos šventė. Pirma tokia šventė įvyko 1588 metais, kada Frobisher, anglų tyrinėtojas, karto su savo būreliu vyrų dėkavojo už laimingą kelionę į Newfoundlandą. Šimtmečiai vėliau padėkavonės diena buvo padaryta oficiali šventė Kanadoje. Karalienė Viktorija proklamacijoj 1879 m. pareiškė, kad del gėrybių, kurios randasi Kanadoje, reikalinga "visuomenės rimto pripažinimo ir padėkavimo". Diena buvo kelis sy-

šinosi, ir privalėjo priešintis, tikrai mėginimui "sulietuvininti" lenkus: ir tame gludi visa Vilniaus ginčo tiesa.

Ir ateity lietuvių kalbinis, kultūrinis, politinis savitumas — yra ir bus reikalas, kurį Lenkija pagerbs. Ne tik tai todel, kad Lenkija supranta gyvo lietuvių tautoje skirtin-gumo reikalingumą, bet taipgi ir todel — ko lietuvių patyris nesivaizduoja — kad pati Lenkija tą lietuvišką skirtin-gumą, lietuvišką kalbą, lietuvišką paprotį, lietuvišką skirtumą nuo savęs kažkoku būdu myli. Ir todel trokšta viską, ką apima Vyties ženklas — išsaugoti, apginti, išlaikyti.

Pilnai pripažįstant Lietuvos ir Lenkijos kultūrinę lygybę — materialinių Lenkijos ir Lietuvos įiegy santikio nelygybę lenkų yra atjuočiama, kaip Lenkijos istorinės pareigos Lietuvos atžvilgiu esimas. Visi jaučiame, neabejotinai su gen. Sikorskio kabineto nariais imtinai, kad Lenkijos prievolė šiam kare yra iškovoti ne tik tai Rzeczpospolitos čylybę, laisvę ir nepriklausomybę, bet taipgi, lygiai taip pat, mūsų prievolė yra iškovoti Lietuvos čylybę, laisvę ir nepriklausomybę. Tikrąją nepriklausomybę — tias reiškia nepriklausomybę lietuviškos valstybės, niekieno ir joku būdu neverčiamos atsiskirti bent kokios savo suverenumo dalelės kitos valstybės naudai, netgi jei toji kantriai stebėjo lietuvių kulturos "atlietuvinimo" (odpolonizowania) procesą, o prie-

Ignacy Matuszewski.

kus pakeista, bet galutina buvo paskirta pirmadienį. Šiais metais ši Kanados šventė įvyko spalio 12 d.

Daugelis metų praėjo kol Padėkavonės Diena tapo oficiali šventė Suv. Valstijoje. Puritanai jau suteikė tikrai amerikonišką skonį. Jie įvedė tradicijinius kalakutų ir arbužo pajaus pietus. Jie atvyko į Naują Angliją, bėgdami nuo persekiojimų ir rado labai sunkias gyvenimo sąlygas. Badas ir indijonai įjems grėšė. Kada jie suėmė gerą derlių, kuris parupino maisto visai žiemai, ir kada sudarė geresnius santikius su jų raudonais kaimynais, generolas Bradford, 1621 metais, paskelbė šventę, dieną linksmybės, gerų valgių ir padėkavonės. Tai buvo pirmą Amerikos Padėkavonės Diena. Baltiesiej gyventojai miške nušovė kalakutų ir indijonai atėjo į svečius ir atnešė 5 starnas.

Padėkavonės Diena buvo įsteigta tautos švente mūsų šaly 1865 m. ir pirmą sykį paskelbta Abrahamo Lincolno per Civilio Karo baisias dienas. Savo proklamacijoj jis pareiškė:

"Nukreipimas turtų ir darbo iš mūsų taikos metų industrijos ir karo industriją nesulaikė žagre, audėjo šaukdyklė ar laivus. Kirvis praplato rubežius mūsų kolonijų ir mūsų kasyklos, geležies, anglių ir brangių metalų, davė mums daugiau, negu bent kada. Nors daugelis žuvo karo laukuose, žmonių skaičius padidėjo".

Maždaug tokioje pat nuotaukoje Padėkavonės Diena atšvęsta 1942 metais. Nors pirmą proklamacija įrodė, kad viena priežastis tautos dėkavimo buvo, kad laike civilio karo kita tauta mūsų neužpuolė. Šiandien japonų vilingumas, kartu su Europos Ašies konspiracija, neataitinka prezidento Lincolno pareiškimio žodžiams. Taip pat yra faktas, kad tauta susivienijusi kaip niekad istorijoje.

Vis augantis solidarumas tarp Pietų ir Centrinės Amerikos šalių ir šiaurės Amerikos pasirodė net 1909 metais, kada per Padėkavonės Dieną

pirma Tarp-Amerikų Padėkavonė buvo atšvęsta Washingtono Katedroje. Sis įprotis pasilikio nuo to laiko.

Įdomu žinoti, kad mūsų Padėkavonės festivalis savo oficialumu įgavo per moters užsispyrimą. Sara Josepha Hale, redaktorė pirmo moterų žurnalo Amerikoje, sugalvo-

AMERIKOS LIETUVIŲ VEIKLA

New York, N. Y. Jaunuolių registracija

Karo tarnybon ėnimo vyriausybė praneša, kad visi tie vyrai, kurie tarpe birželio 30 ir gruodžio 31 dd., šiais metais, sulaukė 18 metų amžiaus turės registruotis karo tarnybai, nepaisant ar jie piliečiai ar nepiliečiai. Nereikės registruotis tik tokiems, kurie jau yra karo tarnyboje

Registravimosi dienos: Kurie 18 metų sulaukė tarpe liepos 1 ir rugpjūčio 31 turės registruotis nuo gruodžio 11 iki 18, išimtinai;

Kurie 18 metų sulaukė tarpe rugsėjo 1 ir spalio 31 dd., turės registruotis nuo gruodžio 18 iki 24 dienas, išimtinai;

Kurie 18 metų sulaukė tarpe lapkričio 1 ir gruodžio 31 d., registruotis turės nuo gruodžio 26 iki 31 išimtinai.

Kiekvienas turės registruotis savo apielinkėje esančiame borde, kurie bus atdari nuo 9 val. ryte iki 5 val. popiet, išimant šeštadienius ir sekmadienius.

Vyriausybė pataria visiems tiems jaunuoliams jau dabar susipažinti, kur randasi registravimosi vietos, o jei nežino, lai paklausia tų, kurie jau yra užsiregistravę pirmiau, arba pas ką nors savo apielinkėje.

Tie, kurie dirba New Yorke, bet gyvena kitur, turi užsiregistruoti ten, kur gyvena.

Tie, kurie sulauks 18 metų po pirmą dienos sausio, 1943 metų, turi užsiregistruoti savo gimtadienio dienoje, jei ta diena nėra sekmadienis ar legališka šventė; tokiame atsitikime, turi užsiregistruoti po sekamą dieną.

Brooklyn, N. Y. Pileičių Klubo šokiai

Brooklyno Lietuvių Pileičių Klubas, vadovaujant vedėjui Zakaraskui, per gruodžio mėnesį šeštadienių vakarais rengia šokius. Įžanga tik vyrams kaštuos 25c. Už įžangos bilietą vyrai galės šokti ir gaus 3 stiklines alaus. Moterims ir merginoms įžanga nemokama. Klubo salė yra 280 Union Ave., Brooklyne.

Taipgi klubas rengia naujiesiems metams sutikti vakarą. Bilietai po \$2.50 asmeniui.

Matysime karo paveikslus ir Lietuvą.

Penktadienį ir šeštadienį, gruodžio 11 ir 12 nuo 7:30 val. vakare Pil. Klube, 280 Union Ave., Brooklyne filmuotojas Kazys Motuzas rodyos, o radio kalbėtojas Jonas Valaitis aiškins šių dienų karo filmas ir įvykius. Rodys ir Lietuvos vaizdus naturalėse spalvose. Bilietai 35c., vaikams 15c. Bus rodomi patys vėliausi karo įvykiai, paveiksiai, ne tik įdomūs, bet kiekvienam naudingi matyti.

Jersey City, N. J.

Retai pas mus įdomesnių pramogų bus, bet kai kuna, tai visi einame. Visi ruošiasi sekmadieniui, gruodžio 13 d. į parapijos salę prie Grand ir Manning gatvių eiti pažūrėti karo filmų ir Lietuvos spalvuočių paveikslų, kuriuos rodyos filmininkas Kazys Motuzas, aiškins mūsų radio kalbėtojas Jonas Valaitis, Pa-

jo tą idėją. Ji rašo valstijų gubernatoriams, ragindama, kad kadangi daugelis valstijų jau šventė padėkavonės šventę, bet ne tą pačią dieną, būtų geriau visai tautai švęsti drauge kaipo vienybės simboli. Jos editorialai "Godey's Ladies Book" daug padėjo. Pagaliau ji įtikino prezidentą Lincolną ir jo kabineta paskirti Padėkavonės Dieną. FLIS.

AMERIKOS LIETUVIŲ VEIKLA

New York, N. Y. Jaunuolių registracija

veiksiai pradedami rodyti 7 val. vakare. Įžanga 35c., vaikams 15c. Kada juo duoda paveikslus, visada jų einame žiūrėti. J. C. koresp.

Išvesti į Rusiją

Guzikas Simas, 35, geležinkelietis; Guzikienė-Siaurusaitė Natallija (Jonas), 42; Guzikas Algirdas (Simas), 18, mokynys; Guzikas Vytautas (Simas), 14, mokynys — g. v. Silenai, Šiauliai.

Gvazdinskas Vincas, 42, samdiny; Gvazdinskienė Sofija (Pranas), 34, slaugė; Gvazdinskaitė Gina (Vincas), 3 — g. v. Kaunas.

Gužas Titas (Antanas), 50, ukininkas — g. v. Lukštai, Rokiškis.

Gužienė Emilija (Kazys), 40, ukininkė; Gužas Julius (Titas), 14, mokynys — g. v. Lukštai.

Gužaitis Jonas, 30, karys — g. v. Tytuvėnai, Raseiniai.

Gužys Stasys, 27, (Petras), maliavotojas — g. v. Kaunas.

Gžebalskis Antanas (Vincas), gimęs 1901, kalvis — g. v. N. Vilnia.

Gžekoviakienė Cecilija, 37, šeiminkė; Gžekoviakytė Sabina, 10; Gžekoviakytė Marija, 5 — g. v. Kaltinėnai, Švenčionys.

Gžimalo Romanas, 34, redaktorius — g. v. Vilnius. Caputienė Marija, gimusi 1905 (Stasys), šeiminkė — g. v. Kaišėdorys.

Girdziušas Mikalojus (Stasys), gimęs 1917, ukininkas; Girdziušas Antanas (Pranas), gimęs 1921, studentas — g. v. Mešonai, Melagenai.

Grybauskas Ingūras (Antanas), 35, ukininkas — g. v. Mešonai, Melagenai.

Guobis Romualdas (Vincas), 21, ukininkas — g. v. Mešonai, Melagenai.

Gaputytė Vida (Pranas), gimusi 1932; Gaputytė Girdutė (Pranas), gimusi 1941; Gaputis Vytautas (Pranas), gimęs 1930; Gaputis Pranas (Juozas), gimęs 1901, notaras — g. v. Kaišėdorys.

Griniūtė Danguolė (Antanas), 9, mokinė — g. v. Pasvalys.

Gaidamavičius Juozas, 30, karininkas — g. v. Pabradė. Griniene-Gizaitė Pranė (Kazys), 37, mokytoja; Grinius Antanas (Augustinas), 38, sekretorius — g. v. Pasvalys.

Gasiunas Petras (Antanas), 37, samdiny — g. v. Raguva, Sauniai.

Geležinis Vincas (Vincas), gimęs 1903, samdiny — g. v. Panevėžys. (Daugiau bus)

REUMATISKI SKAUSMAI?

Pain-Expeller, kuris yra stabilus, mintentis, suteikia ilgai tesiančią, raminančią iliumą. Vėr 18 milijonų bonkučių parhauta, kas iudija jo naudingumą. Reikalauti šiltesnio Pain-Expellerio su Inkaru ant dėžutės.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Advokatai
Adv. C. Voketaitis
66 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRiangle 5-3622
Tel.: EVergreen 2-7179

Mūsų Biznieriai
A. J. KUPSTIS
SLA N A R Y S
Tel. So. Boston 9423
322 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1863, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

Kuopų susirinkimai

DORCHESTER, MASS. — SLA 359 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 13 d., Dorchesterio Lietuvių Pileičių klube, 1436 Dorchester Ave., 8 val. vakare. Bus rinkimas kuopos valdybos sekantiems metams. Taipgi kurie skolingi, privalo užsimokėti duokles, nes ne vienas nežino savo nelaimės dienos. Todel visi nariai butinai dalyvaukite — P. Brazaitis, sekr.

WYOMING, PA. — SLA

267 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 13 d., priprastoje vietoje ir priprastu laiku. Visi nariai atsilankykite, nes bus renkama kuopos valdyba. Nominacijos jau atliktos, o dabar tik reikia išrinkti. Taipgi atsiveskite kandidatų prirašymui prie mūsų kuopos. — V. Grabliauskas, sekr.

ALIQUIPPA, PA. — SLA

247 kp. metinis susirinkimas įvyks gruodžio 12 d., 7 val. vakare, pas draugus Einikis, 1501 Green St. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba sekantiems metams. Turime ir kitų svarbių reikalų svarstyti. Ateidami, atsiveskite savo draugus prisirašyti prie mūsų kuopos. — J. Plekaitis, sekr.

HARTFORD, CONN. — S.

L. A. 124 kp. metinis susirinkimas įvyks gruodžio 13 d., Y. M. C. A. name, priprastu laiku. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes turime daug neužbaigtų reikalų svarstyti ir taipgi rinksime kuopos valdybą sekantiems metams. Kurie neatsilankys, bus uždžiami nelegalios konstitucijos. Užsimokėkite duokles, kad nelikimut suspenduoti. — B. Vedeikis, sekr.

PITTSBURGH, PA. — S.

L. A. 353 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 13 d., 2 val. popiet, LPDA svetainėje, McKees Rocks, Pa. Visi nariai ir narės esate kviečiami dalyvauti šiam susirinkime. — Olga Sandaitė, sekr.

CHICAGO, ILL. — SLA

260 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 13 d., 2 val. popiet, Friendly Hall, 2548 West 69th St. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes bus svarbus susirinkimas ir rinksime kuopos valdybą ateinančioms 1943 metams. Na, o kaip visiems yra žinoma, nuo kuopos valdybos gerumo ir sugubumo priklauso visas kuopos veikimas. Taigi dalyvaukite visi ir išrinkite tinkamą valdybą. — J. Jasulevičius, sekr.

Pilietybės Pamokų Knygelė

"The Basic Principles of Democracy and Citizenship"

Parasitą ADV CHARLES P. KAL, geriausioje ir praktikia usioje formoje, į kurią įeina daug išsustacių, ir taip pat 92 klausimai su atsakymais lietuvių ir anglų kalbose. Knygelės kauna yra 35c. Prisiuskite 35c. ir gausite šią naudingą knygelę.

ADV. CHARLES P. KAL,
6322 So. Western Ave.,
Chicago, Illinois.

REUMATISKI SKAUSMAI?

Pain-Expeller, kuris yra stabilus, mintentis, suteikia ilgai tesiančią, raminančią iliumą. Vėr 18 milijonų bonkučių parhauta, kas iudija jo naudingumą. Reikalauti šiltesnio Pain-Expellerio su Inkaru ant dėžutės.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI
Mūsų Advokatai
Adv. C. Voketaitis
66 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRiangle 5-3622
Tel.: EVergreen 2-7179

Mūsų Biznieriai
A. J. KUPSTIS
SLA N A R Y S
Tel. So. Boston 9423
322 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1863, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois